

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike — Inzerati do 90 petič vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petič vrste Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej — Slovenski Narod večinoma mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREDNISTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Štamptarna ulica št. 5
Telefon: 31-32, 31-33, 31-34, 31-35 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska 6, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo; Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocencova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Svečanosti v Pragi:

Orožno bratstvo ČSR in Francije

Francoski zunanji minister Delbos na proslavi dvajsetletnice ustanovitve samostojne češkoslovaške vojske

Praga, 17. dec. d. Francoski zunanji minister Delbos je včeraj popoldne prisostvoval v praški mestni hiši proslavi 20-letnice ustanovitve češkoslovaške vojske. Tu so ga sprejeli in pozdravili vojni minister Mahnik, glavni nadzornik čsl. vojske general Sirovy in župan Zenkl.

Na proslavi je prvi govoril general Husak, eden izmed prvih poveljnikov čsl. vojske na francoskem bojišču, nato vojni minister Mahnik. Oba sta slavila zasluge Francije za ustanovitev češkoslovaške vojske in ustanovitev češkoslovaške republike, pri čemer sta poudarjala miroljubne ideje, vendar pa neomajno pripravilnost braniti z dragocenimi žrtvami priporočeno svobodo.

Nato je povzel besedo francoski zunanji minister Delbos, ki so mu vsi prisotni priredili živahne ovacije. V svojem govoru je izjavil:

Za Francoza mojega rodu morda ni ganljivejšega spomina kakor na dobo, ko so vsi tujci, ki so živeli na naših tleh, spontano in plemenito darovali svojo kri in svoje življenje Franciji. Izmed vseh, ki so v vseh jezikih peli našo marseljsko in stopali po pariških ulicah meseca avgusta 1914 z zastavami na čelu, ne bo nihče izmed nas pozabil čete Čehov, ki je štela 600 moških. To je bila elitna enota tajske legije, ki je zbrala mnogostevne prostovoljce. Legendarna četa, ki je zgodovini znana pod imenom »Nazdar«, se je formirala v Bayonnu.

Delbos je nato orisal zgodovino te čete in ustanovitev češkoslovaških legionarskih oddelkov. Poklonil se je spominu pokojnega Masaryka, predsednika dr. Beneš in generalu Stefaniku, ustvarjalcem češkoslovaške vojske, nato pa končal:

Ko pozdravljam vaše zastave 20 let po ustanovitvi češkoslovaške vojske, pobožno pozdravljam v imenu Francije spomin onih, katerih smrt je obudila in življenje Češko in ustvarila češkoslovaško republiko. Skupaj z njimi pozdravljam vse borce, ki so junško padli za svoje domovine. Prepričan sem, da izražam čustva tovarišev, ki so ostali živi, ko izrekam upanje, da bodo mrtvi počivali v miru na pomirjenem svetu. Delbosov govor so vsi pozdravili z novimi ovacijami.

Za njim je izpovedoval predsednik vlade dr. Milan Hodža, ki je dejal med drugim: Francija in drugi zavezniki iz svetovne vojne so našo preliko tri sprejeli kot dokaz naše zvestobe in so nas na podlagi tega priznali za redne borce v svetovni vojni.

ni. Sprejmite prav tako kakor pred 20 leti nov dokaz naše moralne gospodarske, politične in vojske konsolidacije glejte v nas zveste sodelavce za ohranitev miru in Evropski. Pozdravljamo vas kot odposlanca francoske demokracije in evropske sprave. V vojni se vam nismo izneverili in se vam tudi ne bomo pri akciji za sporazum med narodi. Naša država je pripravljena izpolniti vse svoje obveznosti, ki izvirajo iz podpisanih mednarodnih dogovorov, mednarodne moralne in politične odgovornosti ali celo z vidika zmernosti in modrosti, ki je temelj vsake miroljubne politike. Naša država leži v delu Evrope, kjer žive Nemci in Slovani ter je zato možno, da se tu izvedejo priprave za vsa jamstva prijateljskega sožitja držav, ki so predstraže dveh velikih plemen srednje Evrope. Najvišji cilj poslanstva češkoslovaške republike je v pripravi in organiziranju miru med plemeni in narod na tem področju. Odkla-

njamo vsakršno sodelovanje v ideoloških bojih, ki ne ublažujejo medsebojnih sporov, temveč jih celo poostrujejo, ker mislimo, da je naš cilj sodelovanje z vsemi, ki si žele, da se mednarodno razmerje v Evropi sistematsko uredi.

Delbos pri predsedniku republike

Ob 13. je sprejel francoskega zunanjega ministra v avdienci predsednik republike dr. Beneš, ki ga je pridržal na obedu. Obe da so se udeležili tudi člani vlade in Delbosovo spremljevalci. Ob tej priložnosti je predsednik dr. Beneš odklikoval Delbosu z redom Belega orla 1. stopnje.

Popoldne ob 16 je zunanji minister dr. Krofta vrnil Delbosu dovoljanski obisk, po razgovoru pa je Delbos obiskal predsednika vlade dr. Hodžo, s katerim se je razgovarjal celo uro.

Kolektivna varnost podlaga miru

Zvečer je zunanji minister dr. Krofta priredil francoskemu gostu na čast banket, na katerem sta bili izrečeni prisrčni zdravici.

Prvi je spregovoril češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta, ki je v svojem nagovoru na francoskega tovariša poudarjal trajnost prijateljstva in koristnega sodelovanja Francije in Češkoslovaške ne le v okviru njenih skupnih državnih interesov, temveč v okviru splošnega evropskega sodelovanja, v duhu, kakor ga določa pakt Društva narodov, ki ostaja s svojim načelom o kolektivni varnosti bistvena podlaga ne le za Francijo in Češkoslovaško, temveč slej ko pri tudi za vso Evropo. Francija in ČSR, je izjavil dr. Krofta, sta po 15 letih nemotenega sodelovanja v katerega se ni vrnil noben spor, krepko povezani za primer kakršnegakoli napada od zunaj, toda le za primer napada, ne pa v ofenzivne namene. Ta obrambni poudarek francosko-češkoslovaškega sodelovanja najbolj zgovorno izpričuje miroljubni značaj pakta, ki spaja obe državi. Češkoslovaški narod bo ostal trajno hvaležen Franciji za njeno zvestobo in za vse, kar je doprinesla v prosep ne le češkoslovaškega naroda, temveč v prosep evropske civilizacije in kulture ter evropskega miru in mednarodnega sodelovanja.

Na to prisrčno zdravico je odgovoril francoski zunanji minister Delbos, ki je v daljšem uvodu prikazal simpatije ne le

uradne Francije, temveč vsega francoskega naroda do Čehoslovakov in vseh njihovih velikih moči, katerih patriotizem in izredna požrtvovalnost vzbujata v vsej Franciji občudovanje. Tu se je Delbos spomnil tudi pokojnega prezidenta Osvoboditelja Masaryka, katerega smrt je bila nacionalno žalovanje za vso Francijo. Toda Masaryk ima v prezidentu dr. Benešu vrednega naslednika. Srečen sem, je izjavil Delbos, ko lahko ponovno ugotovim popolno prisrčnost francosko-češkoslovaškega sodelovanja, ki ne pozna nobenih motenj. Spajajo nas isti ideali miru in konsolidacije sveta, ista privrženost načelom Društva narodov, ista želja po neodvisnosti in suverenosti naših držav, skupnost naših demokratičnih režimov ter popolna harmonija v vseh pogledih. K temu je treba dodati samo še popolno skupnost interesov med obema državama. Francija je zvesta pogodbi s Češkoslovaško, kakor je zvesta pogodbi s Malo antanto in želi spoštovati vse medsebojne obveznosti, trdno odločena, da zrtuje vse za izpolnitev teh zvez. Pri vsem tem pa ostajamo miroljubni. Prvi nobeni državi nimamo predsodkov ali zahrbitnih misli. Z vsemi hočemo živeti v miru, z vsemi sodelovati. Trajna vrednost prijateljske pogodbe med Francijo in ČSR ne more zmanjšati naših usporov za sporazum in sodelovanje z drugimi v okviru teženju po splošnem pomirjenju.

Ob devetinštiridesetletnici

Danes pred štiridesetdevetimi leti je bil v skromni hišici nasproti takratnega knežjega dvorca na Cetinju rojen blagopokojni viteški knez Aleksander Zedinec. Vsi jugoslovanski rodoljubi, ki so osvojili njegove velike ideje in jim ostali zvesti tudi potem, ko je dal življenje za nje, se ta dan v Ljubljani in globokem spoštovanju spominjajo nesmrtnega kladivarja naše svobode, zedinec našega trojnega naroda in tvorca kraljevine Jugoslavije ter se klanjajo neumrlim njegovim manom.

Saj ni nihče bolj uvideval — tu sledimo v celoti izvajanjem Osmanagićevim v »Jugoslavenskih novinah« — vseh potreb, vseh gonilnih sil in tudi vseh podrobnosti našega novega, skupnega življenja kakor on. Nihče ni znal bolje najti pravih vidikov in čisteje izraziti volje celokupne nacije kakor on, ki je prešlo točno postavil vodilna načela za vsa vprašanja in za vse smeri našega narodnega razvoja. Zato so njegovi govori in njegove besede najvišji nacionalni evangelij, so v zgodovino zapisani

program za jugoslovensko nacijo. V njih je nam podan zanesljiv in svetel kazipot, ki vodi naravnost, brez vsakih stranskih potov — Aleksandrovske Jugoslavije.

In kaj je govoril ta prvi integrirani Jugosloven, ki je to bil po srcu, po duhu in po vseh svojih državnih konceptih? Sporoča nam, da je nastopilo ono pokolenje, ki je bilo toliko zaželjeno in pričakovano, ono daljno pokolenje, o katerem je sanjal Njegoš. »To pokolenje mora izgraditi svoje nacionalno življenje na temeljih, ki jih odreja njegov zgodovinski razvoj in v katerem smo razvijali, kakor smo mogli in znali, svoja skupna ali svoja posebna svojstva, vedno se dobro zavedajoč, da smo eno.«

Postavljajoč tako osnove vsemu novemu nacionalnemu življenju, ne smemo nikdar pozabiti, »da pridobiva ono, kar je plemenito, ravno v edinstvu, v celoti svojo najvišjo vrednost, svoj skrajni cilj.«

Naš zedinjeni narod ni nastal kot posledica zgodovinskega slučaja, marveč je delo neprestanih naporov, zato pa tudi »narodno edinstvo in državna celota ne smeta nikdar biti predmet nobenega barantanja in morata ostati vedno iznad našega dnevnega življenja in vseh zasebnih interesov. Vrhovni in nesmrtni vodja naroda poudarja to svojo kraljevsko izjavo rekoč: »Moja sveta dolžnost je, da čuvam državno in narodno edinstvo... To mora biti najvišji zakon za mene in za vsakogar.«

In zato: »Od zibelke do groba ste dolžni služiti samo Jugoslaviji, jugoslovenski ideji: njene so vaše mislice in vaša srca... Vaš kralj bo kakor do sedaj prvi praprotčak naše jugoslovenske zastave... Zato sem ne samo po srcu, marveč tudi po razumu Jugosloven in bom vodil Jugoslovensko politiko do zadnje kaplje svoje krvi! Tako je govoril, delal in mislil kralj Aleksander! In nikdar se ni izneveril samemu sebi: ne takrat, ko je ostal brez domovine, ne takrat, ko je usodne noči na Bukoviku pred prebojem solunske fronte ukazal: V domovino ali v smrt! Pa tudi ne takrat, ko je tragičnega dne v Marseju dahnil: Čuvajte Jugoslavijo! Ostal je enak in dosleden: Pionir našega edinstva in predstavitelj najlepših vrlin naše rase...

Brat Ivan Gec na zadnji poti

Veličasten pogreb je včeraj pokazal, kako priljubljen je bil pokojni

Vič, 17. decembra
Končno je našel naš nepozabni br. Gec svoj počitek na domačem pokopališču, kamor smo ga včeraj popoldne spremili v velikem žalnem sprevedu. Z avtofurgonom so prepeljali pokojnikove zemске ostanke iz daljne Sremske Kamenice v Sokolski dom, kjer je bil položen na mrtvaški oder Dvorana je bila črno okrašena, na katefalku pa je ležala krsta s pokojnikom, nad katero je bil razprostrt sokolski prapor, ovit v črn pajčolan, na obeh straneh pa so bili položeni številni venči, ki so jih pokojniku poklonili uprava policije v Novem Sadu in Ljubljani, viški Sokol, pokojnikova družina in njegovi prijatelji. Pred krsto sta bili na blazinični tudi pokojnikovi odklikovanji. Popoldne je obstopila krsto častna sokolska straža z golimi sabljami. Od ure, ko je prispela krsta v Sokolski dom, do pogreba so množice izkazovale dragemu bratu Gecu poslednjo čast.

Ze mnogo pred pričetkom pogreba se je zbrala pred Sokolskim domom velika množica. Prilili so ljubljanski policijski stražniki, Sokoli, zastopniki raznih organizacij in družtev. V dvorani Sokolskega doma se je zbrala med tem skrušena rodovina, ki je bridko objokovala smrt svojega dragega soproga in očeta. Ob pogledu na rodobno se je vsakomur orosilo oko. Ob napovedani uri so oo. francišanski blagoslovili krsto, nakar je policijski pevski zbor zapel večno lepo »Vigred se povrnee. Razvil se je žalni spoved, ki ga na Viču že dolgo nismo videli. Za križem, ki so ga nosili policijski stražniki, je šla godba »Slogee, ves čas igrajoč žalne koračnice, nato so se uvrstili vod policijske straže, nosilci krasnih vencev, ki so jih poklonili pokojnemu br. Gecu uprava policije in

stanovski tovariši v Novem Sadu in Ljubljani, krasen venec viškega Sokola, nato deputacija viškega Sokola v kroju s praporom, pod vodstvom staroste br. Borstnika, dolga vrsta Sokolov z znakom, deputacija viških gasilcev z vencem, pevski zbor pol. stražnikov, venec bivšega pokojnikovega učitelja g. Tomšiča, zatem je nosil na blazinični stražnik pokojnikovi odklikovanji. Za vozom z duhovščino so peljali pokojnikovo krsto s častnim spremljevalcem policijskih stražnikov, za krsto pa je šla globoko užalostena družina in sorodniki. V žalnem sprevedu so bili tudi narodni poslanec br. Rajko Turk, zastopnik sokolske župe br. Siana, zastopnik upravnik policije komisar g. Barček ter zastopniki viških nacionalnih organizacij in nepregledna vrsta pokojnikovih čestilcev. Ob obeh straneh ceste, koder se je pomikal žalni spoved, je tvorilo občinstvo gost spališ. Po cerkvenih opravilih v podružnični cerkvi na pokopališču so prenesli krsto do svežega groba, kjer so po molitvah pevci zapeli »Blagor muc. Ker poslovilnega govora zaradi življe sile ni bilo, se je sklonil sokolski prapor v svežo gomilo, brat praporčak pa je pokojnemu bratu Gecu zaklical v zadnje slovo sokolski »Zdravo!«, nakar se je vsa množica mirno in v redu razšla. Pokojnemu bratu Ivanu Gecu časten spomin in lahka domača gruda!

Ker se širijo o smrti pokojnega br. Geca različne, povsem neosnovane vesti, sporočamo javnosti, da smo prejeli od merodajne strani točno obvestilo, iz katerega je razvidno, da je pokojnika zadela srčna kap od samega veselja, da bo lahko preživel božične praznike v krogu svoje drage družine. Žal mu je neizprosna usoda prekrizala ta načrt. Vse govornice o kakšnem drugem vzroku pokojnikove smrti so torej povsem tendenciozne in iz trte izvite. Ob smrti pokojnega brata je prejele sokolsko družstvo na Viču številne brozjavne in pisemne sožalne izjave, predvsem od njegovih tovarišev, ki so bili spo službeni potrebi premeščeni v razne kraje naše domovine. Vsem bratom izreka uprava društva svojo toplo in bratsko zahvalo.

Aljehin—Euwe

Amsterdam, 17. decembra. i. V Rotterdamu se je začela predposlednja in 29 partija dvoboja. Prvič v tem spopadu se je zgodilo, da nasprotnika nista igrala danskega gambita, temveč je Euwe kot beli igral otvoritev z damskim kmetom. Po zelo živahni igri je bila partija v 40 potezi prekinjena v dobljeni poziciji za Euweja. Dvoboj bo končan bržkone že danes, ko se bo začela 30. partija.

Nova razvrstitev kitajske vojske pri Nankingu

Kitajci so utrdili nove postojanke, Japonci pa zbirajo svoje čete za nov sunek proti njim

Hanghaj, 17. d. o. Kitajska vojska se je po umiku iz Nankinga spet razvrstila na novih postojankah. Fronte sedaj naglo utrjuje. Vse postojanke so strateško dobro razvrščene. Fronta poteka v pokrogu okrog Nankinga na področju med Luhojem in Sučoujem na severnem bregu Jangceja. V bližini železniške proge od Puкова v smeri proti Tienčinu so Kitajci zbrali svoje najboljše sile. Fronta zavija tam proti jugu mimo Vuhuja, Caosijena in Huseja preko Tunlinga do Tajpinga v pokrajini Cekijang. Na novi fronti je razmeščenih okrog 30 kitajskih divizij.

Japonci skušajo sedanjih posledek v borbah okrog Nankinga izkoristiti za novo koncentracijo svojih sil. Očitno nameravajo iz Nankinga prodreti na eni strani vzdolž železniške proge proti severozhodu, na drugi pa neposredno proti jugozapadu.

Honkov, 17. dec. w. Japonske čete so podvezle sunek iz Nankinga proti severu

vzdolž treh velikih cest, da bi se združile z japonskimi skupinami, ki operirajo na severnem Lrezu reke Hoangho Glavna kolona prodira iz Puкова vzdolž železniške proge Tienčin — Pukov in ima za cilj Čuav, približno 30 km severno od Puкова. Desna kolona prodira vzdolž Velikega kanala, južna kolona pa iz Hosišana proti severu.

Nemčija ne bo priznala pekinške vlade

Berlin, 17. dec. o. V zvezi s sestavo začasne vlade kitajske republike, ki je po najnovejših vesteh sklenila prevzeti carinsko upravo na severnem Kitajskem, poudarjajo v berlinskih političnih krogih absolutno nevtralnost Berlina v sporu na Daljnem vzhodu. Ob enem izražajo začudenje zaradi vesti, o priznanju nove provizorne vlade v Pekingu po Nemčiji. Po tukajšnji mnenju take kombinacije nimajo nobene podlaga.

Božična amnestija v Nemčiji

Berlin, 17. dec. b. Tu so se razširile iz političnih krogov govorice, da pripravlja nemška vlada za božič veliko amnestijo političnih kazencev. Prav za prav ne gre za pravo amnestijo, kajti v poštev bi prišlo le okoli 1200 konfinirancev odnošno internirancev v koncentracijskih taboriščih, ki so bili pridržani brez regularne obtožbe ali procesa. Med njimi je tudi nekaj bivših socialističnih in humanističnih voditeljev, ki so bili arbirani bodisi zaradi svojega protinacističnega zadržanja pred Hitlerjevimi prihodom na oblast, bodisi pozneje zaradi protirežimskega razpoloženja. Kakor solijo tu, bi bilo na ta način amnestiranih okoli 100 bivših socialistov ter najmanj okoli 1000 bivših komunistov in drugih levitarjev.

Politični obzornik

Občinske volitve v Ljutomeru

Pišeto nam iz Ljutomera:
Vsak dan smo bližje 19 t. m., ko se bo odločila usoda ljutomerskih in okoliških dvakomunistačev, ko bo odločeno, ali bodo vodili občina ljudje, ki vedo dobro, kako se danes težko plačujejo davki.

Mi, delavci, obrtniki in kmetje vidimo največ naših zastopnikov na Kuharičevi listi, ki bo edini lahko štiti naše interese. Lovra Kuhariča poznamo vsi, saj je bil ned 4 leta župan mesta Ljutomera, kjer je vneto delal z zastopniki kmetskega, obrtniškega in delavskega stana v korist vseh občancev. Zato mu bomo tudi v nedeljo 19. t. m. na dan volitev njemu in njegovim sodelavcem izkazali ponovno svoje zaupanje in bomo vsi volili listo, ki ji je nosilec Lovro Kuharič. Ne bojte se nikogar! Volitve so svobodne! Ne nasedajte nobenim grožnjam in obljubam! Pokažite, da vam je za dobro gospodarstvo, ne za politiko in volite listo Lovra Kuhariča!

Ravnajte lepo z živalje!

Borzna poročila.

Curij, 17. decembra. Beograd 10. Pariz 14.67, London 21.6075, Newyork 432.375, Bruselj 73.475, Milan 22.74, Amsterdam 240.45, Berlin 174.35, Dunaj 80.80, Praga 15.19, Varšava 81.80, Bukarešta 3.25.

Boji pri Teruelu

Republikanci so na aragonski fronti priborili več važnih uspehov

Barcelona, 17. decembra. o. Pri Teruelu so se v sredo popoldne razvili krvavi boji, v katerih so republikanci dosegli pomembne uspehe. Nacionalisti so vrgli daleč nazaj proti mestu. Polastili so se dela ceste Teruel—Saragossa. Če jim uspe zavzeti Teruel sam, bodo prekrizali nacionalistom vse njihove načrte, da bi pridrli do obale Sredozemskega morja in zavzeli Valencijo ter Barcelono.

Madrid, 17. dec. AA. Uradno poročilo pravi, da so republikanske čete presekale železniško zvezo med Teruelom in Saragoso.

Gibraltar, 16. decembra. b. španske nacionalistične oblasti so včeraj obvestile britanske oblasti v Gibraltarju, da bodo

Ban je imenoval nov odbor za postavitve kraljevega spomenika v Ljubljani

Banska uprava dravske banovine v Ljubljani je izdala naslednji komunikacijo: »Po smrti Viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja se je v Ljubljani sestala komisija za namen da po vsebini vsega nabira prispevke za postavitev spomenika pokojnemu vladarju. Akcija je uspela, da se je od vseh stajev prebivalstva dravske banovine nabralo nad pol-druva milijon dinarjev.

Dne 16. decembra 1937 je šest članov navedenega odbora in sicer predsednik, dva podpredsednika, glavni tajnik, tajnik in en član, podalo ostalo na se o položaje v roke g. bana. Ker tako okrenjeni odbor ne more poslovtati in da bi se uspehi rodoljubnega in vsega priznanja vrednega dela dosedanjih funkcionarjev zavarovali ter se njihova akcija uspešno nadaljevala in končala, je gospod ban poveril akcijo za postavitev spomenika Viteškemu Kralju Aleksandru I. Zedinitelju v obsegu, v katerem je doslej vršil odbor, gospodu dr. Stelcu Francu, izrednemu univerzitetnemu profesorju v Ljubljani kot upravitelju. Za svetovalec pa so bili imenovani gospodje Zupančič Oton, upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani, dr. Meršol Valentin, predsednik zdravniške zbornice v Ljubljani, dr. Egon Stare, odvetnik v Ljubljani, Jelacina Ivan, predsednik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Josip Wester, upokojeni šolski nadzornik v Ljubljani in Eranci Silvo, profesor v Ljubljani.

Akademski mladina za slovensko vzajemnost

Redni letni občni zbor Akademskega odseka JČ lige — Za predsednika ponovno izvoljen A. Klemenčič

Ljubljana, 17. decembra

Tudi med našo akademsko mladino je čedalje bolj živa ideja slovenske vzajemnosti, ideja, ki je ne smemo več istovetiti s »hjeloslovanstvom« prejšnjega stoletja. Naša mladina se zaveda, da je usoda demokratičnih slovenskih narodov skupna, da imajo skupna stremiljenja ter iste interese. Akademski mladina ljubljanske univerze se je organizirala v Akademskem odseku JČ lige, da v njem deluje po svojih močeh za duhovno in etično zvišanje slovenskih slovenskih držav. Smotilo je imel Akademski odsek redni letni občni zbor, ki se ga je udeležil tudi češkoslovaški konzul ing. Miškovský ter se s tem pokazal, da odsek zasluži priznanje za svoje delo. Izvršni odbor JČ lige dravske banovine in ljubljansko ligo je zastopal podpredsednik Fr. Govekar, zboru so se pa udeležili tudi nekateri odborniki lige in univ. prof. dr. V. Burian.

Zorovalci so pred prehodom na dnevni red izkazali čast državnima zastavam. Občni zbor je vodil predsednik A. Klemenčič, ki je prisrčno pozdravil konzula in druge goste, nakar je posvetil tople besede v spomin T. G. Masaryka. V imenu izvršnega odbora in ljubljanske lige je pozdravil zborovalec podpredsednik Fr. Govekar ter izrazil veselje nad delovitostjo in uspehi odbora. Zborovalec je pozdravil v pismu predsednik JČ lige dr. E. Stare, ki ni mogel prisostvovati zboru ker je odsoten iz Ljubljane. Posebno toplo je pozdravil akademski konzul ing. Miškovský, ki se je pravkar vrnil iz Prage, kjer se je prepiral, da tudi tam poznajo in zelo cenijo delo našega AO. Dejal je, da bi bila ideja, ki za njo delujejo lige, mnogo bolj zasidrana, ko bi delali povsod tako marljivo kakor v Ljubljani in izrazil je željo, da bi odsek vtrajal pri delu z zavestjo, da mora voditi ideja končno zmagati. Čestitil in zahvalil se je mladim delavcem v imenu bratske države.

Predsednik A. Klemenčič je podal obširno poročilo o delovanju odbora. Odsek si je predvsem mnogo prizadeval, da bi prislo med počitnicami čim več naših akademikov v prakso na Češkoslovaško in čsl. akademikov k nam po sistemu zamenjave, toda za to svoje stremiljenje niso našli dovolj razumevanja.

Marca se je odseku posrečilo združiti akademsko mladino naše univerze v lepi manifestaciji za Češkoslovaško, ko je del evropskega tiska vodil kampanjo proti čsl. demokraciji. Izdelali so spomenico, ki jo je deputacija vseh akademskih društev naše univerze izročila čsl. konzulu ing. Miškovskemu. Spomenico so poslali tudi na

rektorate univerz v Pragi, Brnu in Bratislavi ter nekaterim ustanovam in društvom na Češkoslovaškem, pa tudi ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviču in rektoratu naše univerze.

Odsek je složno sodeloval z ljubljansko JČ ligo. V proslavo njenega jubileja 15-letnega obstoja je priredil 24. VI. krasno akademijo. Ob začetku letošnje solske sezone je odsek priredil tri praktične tečaje češkega jezika za svoje članstvo. Ob Masarykovih smrti je odsek sodeloval pri komemoraciji na univerzi in pri žalni slovesnosti JČ lige. Na dan pogreba so akademiki priredili častno stražo ob Masarykovem kipu pred univerzo. — Iz odbora je izšla pobuda, naj bi se ustanovi podoben odbor tudi v Pragi. Ustanovni občni zbor je bil 2. t. m. — Odsek je opravil še mnogo drobnega dela, ki sicer ni moglo vselej pokazati uspehov, a je vseeno zahtevalo mnogo požrtvovalnosti in naporov.

Tajniško poročilo je podala Nada Klavnikova. Odsek je imel 18 rednih sej in eno izredno ter dva meddržavna sestanka. Med korespondenco, ki so jo prejeli, je tudi pismo predsednika čsl. republike Beneš z zahvalo za spomenico, ki so se v nji zavezali za čsl. demokracijo. Odsek šteje 74 članov; prirastek 14 članov. — Blagajniško poročilo je podal E. Stare. Odsek je imel 21.328 din dohodkov in 11.657 din izdatkov. Odkleto premoženje znaša okrog 10.700 dinarjev.

Pri volitvah je bila predložena samo ena lista. Izvoljeni so bili: predsednik A. Klemenčič; odborniki: Kugler, cand. phil., Zink stud. kem., Močnik, cand. iur., Fras, cand. iur., L. Stare, cand. iur., E. Stare, cand. iur., Fetič, cand. iur., Megušar, cand. ing., Sodnik, cand. ing., Klavnikova, dipl. phil. in Boltežar, cand. ing.; revizorja: Kostanjevec in Procházka.

Predsednik je napovedal program bodočega dela. Predvsem je odsek skrbel, da se bo članstvo izpopolnjevalo v češčini na tečajih. V sezoni bo priredil eno večjo prireditev, po vsej priliki akademijo. Navezal bo čim temnejše stike s praškimi akademiki. Skrbel bo za zamenjavo akademikov med počitnicami ter skušal doseči, da bo prišlo v prakso več naših akademikov kakor doslej. Odsek bo tudi skušal odpreti štališce za akademike in društvenih prostorih, da bodo lažje prišli do čeških listov in revij. — Končno so bili spoznani še nekateri koristni predlogi. — Občni zbor je pokazal, da se akademski mladina z vso resnostjo uklepa dela v odseku in da so uspehi odbora od leta do leta očitnejši.

Donizettijeva »Lucia« z dvema gostoma župečeva in Manošeovski iz Zagreba — Nujna je potreba, da angažira naša uprava stalne pevce

Ljubljana, 17. decembra

Naša opera je našla v tako stisko glede solistov, da so možne predstave po večini samo se z gosti.

Izabili smo Gjunjenac-Gavellovo in Gostiča, izabili za daljšo dobo Golobovo in Betetta, izabili se je prav redkokdaj. Štirje glavni steeri opernega repertoarja so padli ali se zmanjali. Če zadene bolezen ali kakka nesreča se tega in onega solista, moramo biti zadovoljni, ako se operni upravi sploh še posreči, da z gosti in rezervo solistov omogoči predstavo. Primorežič je dalje časa boleha in kremeniti in v zgodnjem vztrajni Janko je moral zaradi rodbinske katastrofe odpotovati domov.

Tako smo poslušali v torek Donizettijev »Lucio« zopet z dvema gostoma, župečevu v nastopni partiji, a namesto Gostiča zagrebškega tenorista Manoševskega, kot lorda Asthona Kolocija namesto Janka, in kot Rajmunda namesto Betetta Petroviča.

Od 22. aprila 1936, ko smo slišali zopet prvič »Lucio«, se je vzprizorelo zelo izpremenila. Žal, na slabše. Edina župečeva je ostala na svoji prvotni višini, zela mnogo iskrenega aplavza in prejela dva šopka. Na srečo je bila vest, da odpotuje na nov angažma v tujino, nereseniša in začasno se prezgodnja, ker ostane še nadalje član Zagrebške opere. Tako bo njegovo gostovanje na našem odru vsaj v tekoči sezoni še možno.

Pevski prav dober lord Henrik Asthon, brat Lucija, je bil Kolocij; njegov topli, probodni bariton, inteligentno petje z lepo vokalizacijo in v celoti resna, dobro premišljena kreacija, so vrline, ki jih opažamo tudi pri drugih njegovih vlogah, čeprav jim s svojo igro in osebnostjo ne more docela ustrezati. Tako je tudi z lordom Asthomom, nasilnikom strasne volje, za katerega je lirični pevec v vsakem pogledu prešibek.

Tudi sr. Edgard je imel dosti močnejšega prednika. Gost Manošeovski je zunanje prijetna moška postava živahna, inteligentna igra, s katero je prinesel tudi nekaj novih učinkovitih detajlov. Ali značaj njegovega tenorja je partiji junaka manj primeren, svetel, rahel glas, sposoben tudi lahkih višin, a z malo mo-

dulacije in moškega jedra. Gost pa je prinesel partijo tudi pevski izdelano in samozavestno ter je delu občinstva ustrezal. Žel je celo specialen aplavz in bil klican pred zastor.

Petrovič kot Rajmund je prav za prav tretji gost na tej predstavi. Imamo namreč v svojem opernem ansamblu dva basista, ki sta oba gosta in zato smo z basovskimi partijami v stalni zadregi. Menim, da je stalen, seriosen basist nujna potreba ter da ga je treba najti in angažirati.

Vse priznanje Petroviču za njegovo požrtvovalno reševanje predstave, njegovo toplo petje iskrene čustvenosti; ali njegov lep glasovni material po svoji moči in barvi še ne zadošča za prve basovske partije, ki jih je pel in igral Betetta z vsem rafinamom umetnika. A če moramo v takih vlogah še gledati zamenjave manj kakor le sablonske kretnje, gibe in korake, potem gotovo izražam vesplošno željo publiki, da se končno vnaprej v basovski operni stroki nujno potrebni red. Ni pravičeno, da imajo abonentni letni plačilnih dolžnosti in istih zahtev glede solistov različne kreacije na odru.

Sicer pa je naša opera potrebna preobnove v raznih strokah. S tem se upravi olajša delo in omogoči zopet repertoarne novosti. Zgolj pogrevan star repertoar ne ohrani zanimanja občinstva in stroški za neprestano prihajajoče goste se ekonomičneje lahko uporabljajo za stalne člane. Fr. G.

SOKOL

— Sokolsko društvo Smarje pri Jelšah. Naš sokolski oder se je v tej sezoni zelo uspešno predstavil s spevoigro »Svojeizgledke«. Igra je bila skrbno pripravljena v režiji s. Pohorjave, ki je obenem igrala naslovno vlogo Polonice zelo prisrčno in ljubko. Njenega fanto Toneta je igral br. Smeš, ki je zopet dokazal, da je zelo sposoben igralec in bi ga želeli še večkrat videti na odru, kateremu se je zadnja leta popolnoma odpovedal. Zagrebškega Judo Kohna je igral br. Ciglenečki tako presrečno, kakor zna to on. Vsa dvorana so

mu je večkrat do solz nasmejala. Polončičnega očeta je igral br. Škorjak, ki je naravnost presenetil zlasti v torek večer, ko je podal svojo vlogo tako naravno, da nam je vsem selo ugajal. Hlapca Južeta in dekle Cilo sta igrala br. Stupica in s. Anderluhova, oba zelo posrečeno. Zeleni bi se, da se nam še oba večkrat pokažeta na deskah. Pevske točke so bile v splošnem dobre, želeli bi pa nekoliko razločnejšo izgovorjavo. Salonski orkester je pod vodstvom br. Dežela izpolnil dano nalogo tako kakor je treba. Ta orkester bi bil marsikateremu večjemu kraju v čast in ponos. Dobro bi pa bilo, da bi bil tudi v odmorih kaj zaigral. Občinstvo je obkrajat precej napolnilo dvorano, tako da je bila tudi finančna stran zadovoljiva. Upamo, da se v kratkem zopet pokažete s kako igro.

Lepo priznanje delavskim veteranom

Jesenice, 16. dec.

V sredo zvečer je ravnateljstvo Kranjske industrijske družbe na Jesenicah priredilo v spodnji dvorani Kazine časten večer naslejnjin predelavcem in delavcem, ki so v tem letu dopolnili 40 let nepretrganega službovanja pri tem velepodjetju.

Točno ob 20. uri so se zbrali: Bizjak Janez, Gabrijel Štenc, Gašperin Janez, Hlebanja Franc, Justin Anton, Klinar Lenart, Kosmač Anton, Legat Jože, Modre Ludvik, Mohorič Janez, sen. Perhnič Jože, Piber Nande, Pozančič Alojzij, Razinger Ignacij, Svetina Anton, Trtnik Jože, Tušar Franc, Vilman Franc, Vilman Janez. Večina izmed njih je prišla je v 14. letu starosti v tovarno. Tekom štirih desetletij so mnogo pretrpeli pri valjih, peteh za taljenje železa, pri strojih in vlekih. Kljub temu pa so za svoja leta večinoma dobro ohranjeni. Tekom dolge leti so nastopili službo pri podjetju tudi sinovi, na vrsto pa prihajajo tudi že vnuki, ki bodo stopili kmalu na mesta svojih delov in očetov.

Kmalu po 20. je prišel v lepo okrašeno dvorano generalni ravnatelj KID g. Karol Noot v spremstvu prokurista, obratnega ravnatelja in obratovodij, ki so navzočim jubilarom prijateljsko stiskali roke.

Slavljenec je v imenu upravne sveta in ravnateljstva pozdravil inspektorja dela KID g. inž. Petroviča Strečko, ki je v lepih besedah opisal poteklet in razvoj podjetja, omenjal jubilarne kot sodelavce, ki so sodelovali pri podjetju od prvih njegovih početkov pa do današnjega dne. Vase in naše delo, je nadaljeval g. inž. Petrovič, »je rožilo dober sad. Ravno leto, ko je minulo 40 let odkar je ugasil stari plavž in ko v praznovanju 40 letni poklenjen jubilej je bil vpostavljen v obrat novi ozračni plavž, ki je kama in ponos naših skupnih priznavalj. Ogromni ročaji, ki prihajajo od plavža, ožarja široko okolico, in dim, ki puha iz kamnov, prinaša prebivalstvu velikega dela Gorenjske krabi in blagostanje.« Govornik se je v lepih besedah sponimal tudi obeh zaslužnih delavcev, ki jim ni bilo ujemajo, da bi doživeli 40 letni poklenjen jubilej in katerim so navzoči zaklical trkanji slava.

Potem je uravnik g. Anton Bernhard razdelil jubilarom lične priznane listine in vsakemu en tisočak, ki jim bo zelo prav prišel ob praznikih. Po skupnem fotografiranju so bili vsi dobro poročeni.

V imenu g. generalnega ravnatelja Noota in višjega tehničnega ravnatelja g. inž. Dostala je vse slavljenec lepo pozdravil generalni tajnik KID g. dr. Obersnel, ki je v lepih besedah opisal njih zasluge in naglasil potrebo složnega in uspešnega dela ročnih in duševnih delavcev za prospelj industrije.

V imenu slavljenec se je upravnemu svetu in ravnateljstvu KID lepo zahvalil delavec g. Jože Trtnik z željo, da bi industrija procvetala tudi v bodoče in nudila občinstvo tudi bodočim pokolenjem.

Po govornih se je razvil prijeten družabni večer. Obratni ravnatelj in obratovodje so posredili male delavce in z njimi prijeto kramljali pozno v noč.

Božič v naših planinah

Ljubljana, 17. decembra.

Zimska gorska природа kliče. Smučči na ramo in ven na sneg, na solnce, v bajno zimsko naravo, pevstvo, živo in v vseh prizorih čarobno privlačno. Prva pot nas pelje v Bohinj do Zlatoroga, izhodišča za vse smučke ture v Triglavsko pogorje. Krog in krog Bohinja leže valovite planote, samotna pota skozi zasažene gozdove, vsaka s svojim posebnim čarom, ki se smučarju priljublja da mu je težko, ko odhaja. Ta zemlja je ključ do največjega smučkega raja — Komne, Svetloba, ki sije okrog Doma na Komni, je svetlejša kot v dolini, modrikaste sence božajo oko ter segajo na široke snežne poljane. Položno se spušča svet proti robu, kjer se strmo prevali v Bohinjsko dolino. V velikanskem polkrogu se vije rob Bohinjskih gor od Sije in Vogla preko Podrte Gore in Bogatina tja čez Kal in Lop nad dolino »Zajezeram« ter objemlje prostrani niz najlepših smučišč.

Onstran te slikovite alpske verige pa je domovje očaka Triglava. Tu ni več resno-be Komne, stroga veličastnost domuje tod. Srna smučišča na ledeniku vodijo tja do Staničeve koče, kjer bodo smučarji praznovali božič. Iz Bohinja se obrnemo proti severu v dolino, ki nosi v sebi dvojno mezo zimskih radosti — Pisciho, kjer se visoko skalovite neopazno izgubljajo v temnih smrekah, kjer nas pozdravljajo drzne stene Skralatice in Prisnjona. Položna cesta iz Kranjske gore se vzpenja na Vršič, v topli kotiček prijazne Erjavčeve koče pod stenami močnega Mojstrskega.

Zapustimo ta čar zimske prirode na Gorenjskem ter pogledimo v svet Kamniških planin. Dve močni postojanki, Kravce in Velika Planina sta izhodišči za vse smučarske podvige. Na poti iz Cerklj zagleda slikovito kapelico Sv. Ambroža ter več, da boš kmalu na prostranih smučiških križih planine in nato na cilju — na Kravcu s svojim edinstvenim razgledom. Planinski dom nudi prijeto zatiščico in domače razpoloženje ob božičnih praznikih. Na Veliki Planini pokaže oskrbnik koče SPD vsakemu smučarju prelepo Tiho dolino, polno zimskih čarov. V naročju naše slovenske zemlje leže ta čuda zimske prirode. Pridite in pogledite jih! Smučarji! Toplo, hitreje polje kri v žilah, ko mraz napoveduje izpolnitev vaših želja za božič. Povsod, prav povsod v naši Sloveniji vas čakajo

MATINEJA Z.K.D. Krasno filmsko delo, ki je bilo kot premiera bleščetno smučiški. Pojdite tja ven, razvedrite si dušo, okrepite telo na belih gorskih poljanah!

Divne laži NINE PETROVNE
(ZGODBA VELIKE LJUBEZNI)

Isa Meranda in F. Gravey
v velifilmu

Danes ob 14.15 v Elitnem kinu MATICI
Cene od Din 2.50 do 6.50 **Dopolnilni spored!**

zimske postojanke s svojimi okoliškimi bleščetimi smučiški. Pojdite tja ven, razvedrite si dušo, okrepite telo na belih gorskih poljanah!

Podružnica »Putnika« v Kranju

Kranj, 16. decembra.

Z večerajšnjim dnevom je pričela poslovovati v Kranju podružnica »Putnika« in sicer začasno v pisarni »Združnja trgovcev«. Pisarno »Putnika« v Kranju je ustanovila »Zveza za tujski promet« v Ljubljani skupno s tukajšnjim »Tujsko-prometnim društvom«. Nad dve leti je »Tujsko-prometno društvo« delalo na ustanovitvi pisarne, treba je bilo s krepko voljo premostiti nesčetne težave, da je bil uspeh dosežen. Zveza je poslala iz Ljubljane v Kranj enega svojih najposobnejših uradnikov g. Prevorska, ki je v sezoni šef biljetarice na Rledu. G. Prevorski ima nalogo, da v zimskih mesecih organizira vse agende pisarne, da bo v prihodnji sezoni mogla vršiti vse posle, kakor druge podružnice. S pričetkom sezone se bo pisarna preselila v lastne prostore in sicer zelo verjetno k »Jelenu«, če ne bo do tedaj sezidan paviljon ali kak drug primeren objekt. Opozarjamo vse Kranjčane, da si v novi pisarni lahko nabavijo vse vozovnice za tu- in inozemstvo. Tuzemskemu lahko dobe že en dan pred potovanjem, inozemskemu pa celo mesec dni. Dalje spada v delokrog »Putnika« organizirati in voditi potovanja skupni ali pa pojedince, skrbeti za nastanitev tujcev (pa tudi sicer sprejema pisarna vse prijave prostih stanovanj in sob za domačine), za odpravo prtljage, opravljati posredovanje glede zavarovanja potnikov ter vse menične in menjalne posle, oskrbeti potne liste in vizume, triptike, voditi in spremljati tujce, prodajati turistično literaturo (vozne reče, vodiče, karte, fotografije, organizirati potovanja v inozemstvo).

Ustanovitev »Putnikove« pisarne v Kranju moramo pozdraviti vsestransko predvsem kot važno gospodarsko pridobitev, po drugi strani pa kot pogoj resničnega napredka tujskega prometa v Kranju. Saj bo pisarna z našlase za to izvežbano močjo posredovala med tujci na eni strani in našimi hotelierji in drugimi krogi na drugi strani. Tu se bo koncentrirala vsa organizacija in propaganda. Težka je bila borba zlasti biljetarice, zato je za uspeh sedaj tudi večji. Oficialna otvoritev »Putnikove« pisarne pa bo prihodnje leto, ko pride v lastne prostore in ko bo tujsko-prometno društvo svečano obhajalo svojo 60-letnico.

Iz Maribora

— Koroška cesta je sedaj preozka. Končno so vendarle uredili mačehovski zastopavljeno Koroško cesto v Mariboru. Pločnike so znatno razširili, cestnice pa je, seveda, s dalj mnogo ožje. V primeru slabega vremena kakor je sedaj, ko sneg ovira promet, je cestnice Koroške ceste skoraj preozka za eno vozilo, kaj šele, da bi se tam mogla srečati dva avtomobila. Tako smo prišli z ureditvijo te ceste z dežja pod kap.

— Ljudska tiskarna v poravnavi. Pri tukajšnjem okrožnem sodišču je uvedeno poravnalno postopanje o imovini Ljudske tiskarne v Mariboru, kjer se, kakor znano, tiska »Delavska politika«. Poravnalni sodnik je dr. Alojz Lešnik, poravnalni upravnik je odvornik Branko Cvetko. Načrt za sklepanje poravnave je določen za 24. januarja 1938 pred okrožnim sodiščem v Mariboru.

— Sosejalna zdravstvena anketa v Mariboru. V sredo zvečer se je vršila v mestni posvetovalnici sosednja zdravstvena anketa, ki jo je sklicala tukajšnja Zdravstvena komisija. Anketo je vodil predsednik, šolski nadzornik g. Alt, ki je pozdravil zastopnike civilnih, vojaških in cerkvenih oblasti. Med drugimi so se ankete udeležili tudi primarni zdravniškega zdravstva in Golniku dr. Banovinskega zdravstva dr. Jože Bohinjec pri banški upravi, ravnatelj dr. Jože Bohinjec in številni zastopniki društev, ustanov, in industrije, trgovine in obrti. Na anketi so govorili razpravljali o načinu, kako čim uspešneje pobijati zavratno bolezen današnje dobe. Iz vseh poročil bo sestavljena primerna resolucija, ki bo odposlana na merodajna mesta.

— Mesarske prodajalne in stojnice bodo v nedeljo, dne 19. t. m. odprte, na kar opozarja javnost Združenje mesarskih in klobasičarskih mojstrov.

— Gledališče. V soboto vzporeje priljubljeno češko opereto »Pod to goro zeleno«. V nedeljo popoldne bo ponovitev ruske klasične komedije »Revizor«, zvečer pa zadnja vzporeitev duhovite in fine hrvatske komedije »Najboljša ideja tete Olga«. Za obe nedeljski predstavi veljajo znižane cene.

— Oče treh otrok se je obehil. Ko so prišli v četrtke dijaki Trgovske akademije v svoje razrede, so opazili, da centralna kurjava ne grise. Zdelo se jim je to sumljivo, na so o tem obvestili profesorje. Ti so poslali pogledat v klet, kje je kurjač 52-letni Josip Pirk. Na svoje presenečenje so opazili, da je prostor, kjer so napravile centralne kurjave, zaklenjen, ključ pa tiča v notranosti. Takoj so obvestili policijo, ker so slutili nesrečo. Policija je vdrta v sobo in našla na kavlu Prika mrtvega. Bil je obehil. Pa vsej priliki je mož izvršil samomor že prejšnjega dne. Pokojnik zapušta ženo in tri nedoletne otroke.

— Sneg je pokopal. Ko se je vračala 45 letna tovarniška delavka Antonija Gol v sredo zvečer iz tovarne skozi studence v Novo vas, je z neke stebre zrnel plaz snega nanjo in jo pokopal pod seboj. Reva je pri tem zadobila zelo nevaren pretrsek možganov, tako da se je morala zateči v bolnico.

— Dve tihotapki aretirani. V vlaklu Maribor-Celje službojajo oboknik Milorad Pavlovic je legitimiral 47-letno M. K. s Polražja, pri kateri je našel okoli 7 kg saharina. Pri zašišanju je K. izpovedala, da je saharin kupila za 13.000 din od neke tihotapke na

Pobrežju, pri kateri so tozenski orožniki našli še večjo količino saharina in 4000 krasnih kamenčkov. Tihotapki bosta običnito kaznovani.

Beležnica KOLEDAR

Danes: Petek, 17. decembra katoličani: Lazar

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Patrioti
ZKD: Divne laži Nine Petrovne ob 14.15 v Matici

Kino Ideal: Popolni zakon
Kino Sloga: V sedmih nebesih
Kino Union: Dobrotnik človeštva — Louis Pasteur

Kino Moste: Živim kakor hočemo in »Črna soba« (Boris Carloff)

Jadranska Straža: predavanje dr. Branka Alujeviča »Jadrani — naš življenjski interes ob 20. v dvorani Sloga

VIII. simfonikni koncert Ljubljanske filharmonije ob 20. v Unionu.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočvar, Celovška cesta 62, Gartner, Moste — Zaloška cesta.

Izpod sita

Nadaljujmo pri stvarnikovi brati. Če si župan in so razmere na tvoji strani, se ti ni treba bati, da bi bila tvoja dojava drva za šolo iz lastnega gozda razveljavljena. Ne, ne bo, ker se nismo tako daleč s svojo kulturo, da bi ne držala tista: Quod licet lovi, non licet boviri. Kaj pa če nisi župan in če sploh tvoje kraljestvo ni od tega sveta, dobave ti pa navzlic temu diše? Potem je pa že bolj nerodna in zamotana tla zadeva. Toda pod solncec ni tako zafotane štrne, da bi se ne dala odmotati, samo znati je treba. Poskusimo.

Čemu so pa na svetu slamaniti možje, če ne za to, da se lahko pravi možje skrivajo za njihove hrbe. Pa ne samo pravi možje, tudi cele žuge s hodi, deskami in žaganjem vrde se lahko skrivajo za take slamatne hrbe in so varno skriti za njimi, da jim živj krst ne more do živega.

Da, da, sito vse vidi, sito vse ve — greh se delati ne sme.

Tako, dragi čitatelj, če si skrbno prebral tri zaporedne rebuse zadnjih treh dni, pa ne veš, odkod so doma, vidi, da se boš prezgodaj postaral, če boš vse vedel.

Banovinski turistični svet

Ljubljana, 17. decembra.

Poj predsedstvo načelnika oddelka za trgovino, obrt in industrijo dr. Rajeja se je vršila pri kralji banški upravi 13. t. m. četrta seja poslovnega odbora banovinskega turističnega sveta ob polnočevitvi udeležili vseh rednih članov in v prisotnosti večjega števila zastopnikov resortnih oddelkov kr. banovinske uprave, direktorje državnih železnic, direktorje pošte in brzojava, higienskoga zavoda, banovinskih zavodov in zasebnih ustanov in organizacij.

Na tej seji se je poslovni odbor zelo obširno in temeljito pešal o ukrepih, ki so potrebni za izboljšanje sanitarnih in higienskih prilik v turističnih krajih s posebnim osirom na pobijanje tuberkuloze in asanosirom na pobijanje nekaterih tozadnih tujih vasi bove. Glede nekaterih tozadnih ukrepov, nujnih po avtorjem vzroku in namenu, se je ugotovila na seji potreba, da se prične širše uveljavljati in izvajati tako, da bi koristili že turistični sezoni 1938.

Nato je nadaljeval ban. referent Baljura z II. delom svojega strokovnega poročila o tujsko prometni propagandi (kartografski propagandni material; organiziranje smotrnega zbiranja, sestavljanju ter izkoristitvenja propagandnega gradiva po vsej Sloveniji oziroma Jugoslaviji; detajliran vodnik po Sloveniji v več jezikih).

V zvezi s tem je bilo pokrenjeno vprašanje smotrne, učinkovite in racionalne turistične propagande in informacijske službe. Ugotovljeno je bilo, da narokujejo prilike in potrebe v tem novu potu, a notnost akcije in sistem v izvajanju kljub številni ohraniti potrebni ekonomizaciji razpoložljivih sredstev.

Sprito aktualnosti in velike važnosti zadeve je poslovni odbor sprejel predlog, da naj se o tem — po predhodni pismeni konzultaciji glavnih organizacij, ustanov in zavodov o jedru problema — razpravlja tudi pred širšim forumom plenuma banovinskega turističnega sveta na njegovem zasedanju leta 1938 ter da se nato pošlje smernice za praktično izvrševanje tujsko-prometni javnosti.

Na ljudskem vsenlišču v Celju bo predaval v ponedeljek 20. t. m. ob 20. skladatelj e. Lucijan Marja Škerjanec, profesor na drž. konservatoriju v Ljubljani, o temi: »Uvod v razumevanje glasbe«. Na to zanimivo in poučno predavanje opozarjamo vse ljubitelje glasbe.

Smučki klubski dan za prvenstvo Celja in posameznih klubov bodo priredili v nedeljo 9. januarja vsi celjski klubi, ki se bavijo s smučskim sportom. Tekma bo v kombinaciji. Start za smučski tek na približno 12 km bo ob 9. pri prejšnji smučiščnici na Sp. Hudini, skoki pa ob 14. na novi skakalnici SK Celja v Zagradu. Če bi bile ta dva snazna razmere v dolini narodne, bo tekma pri Celjski koči in sicer amio v smučskem teku na 13 km.

— Dve nesreči. Ko je 47-letni Ivan Koritnik, vratar v Rad'v-Thermi v Laškem, valil tobak sod po tleh, je padel, pri čemer mu je žel od čez vseh roko in mu zmečkal štirje oste. V Gornjih Borah je mlatinica zgrabila 11-letnega posmetnikovega sina Ivana Polžečnika za levo roko ter mu zmečkala kazalec in sredinec. Ponosno se zdravita v celjski bolnici.

Iz Celja

— Na ljudskem vsenlišču v Celju bo predaval v ponedeljek 20. t. m. ob 20. skladatelj e. Lucijan Marja Škerjanec, profesor na drž. konservatoriju v Ljubljani, o temi: »Uvod v razumevanje glasbe«. Na to zanimivo in poučno predavanje opozarjamo vse ljubitelje glasbe.

Smučki klubski dan za prvenstvo Celja in posameznih klubov bodo priredili v nedeljo 9. januarja vsi celjski klubi, ki se bavijo s smučskim sportom. Tekma bo v kombinaciji. Start za smučski tek na približno 12 km bo ob 9. pri prejšnji smučiščnici na Sp. Hudini, skoki pa ob 14. na novi skakalnici SK Celja v Zagradu. Če bi bile ta dva snazna razmere v dolini narodne, bo tekma pri Celjski koči in sicer amio v smučskem teku na 13 km.

— Dve nesreči. Ko je 47-letni Ivan Koritnik, vratar v Rad'v-Thermi v Laškem, valil tobak sod po tleh, je padel, pri čemer mu je žel od čez vseh roko in mu zmečkal štirje oste. V Gornjih Borah je mlatinica zgrabila 11-letnega posmetnikovega sina Ivana Polžečnika za levo roko ter mu zmečkala kazalec in sredinec. Ponosno se zdravita v celjski bolnici.

KINO UNION Splošno je priznano, da je film **Dobrotnik človeštva - Louis Pasteur** najbolje delo, ki je bilo prikazano na platnu v Ljubljani. Ne zamudite torej priložnosti si ga ogledati. Zaradi koncerta predstava danes samo ob 16. Večerni predstavi odpadeta.

DNEVNE VESTI

— Novi generalni ravnatelj »Putnika«. Dosedanji generalni ravnatelj Putnika Nikola Kušević je odstopil. Za njegovega naslednika je imenovan podravnatelj Hrvatske eskontne banke v Beogradu Karmino Simić.

— Svečana otvoritev nove železnice Varazdin—Koprivnica. Včeraj je bila nova železnica proga Varazdin—Koprivnica svečano otvorena. Svečanosti je prisostvoval tudi prometni minister dr. Spaho. Novo železniško progo je blagoslovil zagrebški nadškof dr. Stepić. Varazdinski župan dr. Milković je v svojem pozdravnem govoru prosil, naj zgradijo še železnico od Varazdina do Ptuja in od Golobovca do Krapine.

— Devet ladij pod češko-slovaško zastavo na Jadranu. Nekateri češko-slovaški listi so poročali, da se prodaja ladije »Plzen«, češ, da bi s tem zmagala zadnja češko-slovaška zastava na morju. To drži, če imamo v mislih samo večje ladije. Na našem Jadranu je pa devet manjših ladij s češko-slovaško zastavo. Največja je 12 in pol tonska ladija »Dagmar«, ki je njen lastnik ing. Lukka iz Opatije. Druga je štirionska »Praga« za plovo ob dalmatinski obali. Njen lastnik je Hubert Preinlich iz Prage. Tretja 6 tonska motorna ladija »Sv. Juraj« za vožnjo okrog otoka Visa. Njena lastnica je Socialna zaščita državnih nameštencev. Četrta je 3 in pol tonska ladija »Neptun« za plovo okrog Krka. Njen lastnik je dr. Piželj iz Prage. Peti je 9 in pol tonski motorni čoln »Angela«, lastnik akademski slikar Kohout iz Prage. Šesta je 6 tonska jadrnica »Eldas«, ki vozi med Reko in Splitom. Njen lastnik je Fr. Landa iz Prage. Sedma je sportska jadrnica »Vltava«, ki jo je kupil češki Yacht Klub za sportske vožnje ob našem Jadranu. Osmo je 3 in pol tonski čoln dr. Hopa »Norge« tudi za vožnjo ob obali, deveta je pa 9 tonski kuter kapitana Peliza iz Prage.

Restavracija „Pri Katreci“

Pod Rožnikom
toči nova vina, cvetec iz Pirovskega vrha in belo hizijsko ter vsa druga štajerska vina, liter po 12.— Din. Vsako nedeljo pečen puran in piške, prvovrstne domače koline, pečence in vsa druga mrzla in gorka jedila vedno na razpolago po najnižjih cenah. — Vljudno vabita in se pripravljata

KATRECA IN TONE PRIMOŽIC

— Pojasnilo. Z ozirom na Vaše poročilo o razpravi proti g. Francetu Kramarju prošim kot branilec g. Kramarja, da priobčite sledeče pojasnilo: Neločno je, da bi se ne bil jaz protivil izvedbi novih dokazov, predlaganih s strani tožilstva. Slednje je lik pred zaključkom razprave predlagalo na novo zaslišanje štirih prič. Bil sem proti temu, da bi se razprava preloži radi zaslišanja teh prič, češ, da je tožilstvo imelo tskom enega in pol leta več kot dovolj časa, zbrali vse gradivo Nadalje sem trdil, da so bile te s strani tožilstva na novo predlagane priče zaslišane v disciplinskem postopanju pri mestnem načelnstvu, pa niso povedale nič obremenilnega za g. Kramarja. Poudarjal sem tudi, da se s temi s strani tožilstva na novo predlaganimi pričami podajuje trpljenje g. Kramarja, ki le je itak bolan. Z očitnim spoštovanjem: dr. France Lokar.

KINO SLOGA

Telefon 27-30 Telefon 27-50
Danes poslednji! **Simone Simon in James Stewart** v prekrasnem filmu iz pariškega dne **V SEMDNI NEBESIH**
Najnovejši žurnal prinaša poset ministrskega predsednika dr. Stojadinovića v Rimu in pogreb hrvatske vladike dr. A. Bauerja v Zagrebu

— Razpisani zdravniški službi. Razpisani sta službi zdravniška uradniškega pripravnika v banovinskih bolnicah v Celju in v banovinskih bolnicah v Mariboru. Prošiti morajo imeti pogoje za sprejem v državno odnosno banovinsko službo v smislu § 3. zakona o uradnikih ter zdravniško pripravljalo dobo. Prošnje naj se vložijo pri kraljevski banški upravi dravske banovine v Ljubljani do 28. t. m.

— Zaprti cesta. Sreski častni odbor Kamnik poroča, da je subvencionirana cesta Stanovica-Kamniška Bistrica od km 3.000 dalje za vsak vozni promet do nadaljnjega zaprtja, radi porušene opornega zidu in ceste na omejenem mestu.

— Ugodnosti pri prehrani v vseh svojih zimskih postojankah nudi Osrednje društvo SPD od 15. decembra dalje svojim članom. V vsaki zimski postojanki čopi član SPD izdatno kranjsko klobaso s kislim zeljem za skupno ceno din 8.—, zabeležene koruzne žgance z mlekom za din 6.—, krop za kuhanje čaja za ceno dva dinarja za liter; samo član SPD more prositi oskrbnico, da mu skuha jedi, ki jih je prinesel s seboj, ako je prostor na štedilniku. S tem popustom pri prehrani v planinskih kočah je SPD omogočilo tudi manj imovitim turistom, da imajo pri posetu planinske postojanke toplo prehrano. Vsak član SPD naj pazi na to, da bo imel v redu svojo člansko izkaznico. Znamka za leto 1937 velja le do 15. I. 1938, od tega dne dalje mora biti članska izkaznica že opremljena z zeleno znamko, veljavno za leto 1938, ker sicer mora plačati posestnik nepravilne izkaznice nečlane pristojbine in ne more uživati ugodnosti članov SPD. Za popust na državnih železnicah v skupini štirih oseb mora biti članska izkaznica opremljena z žigom železniške uprave za leto 1938 že od 1. januarja 1938 dalje. Vsem planincem se priporoča, da si urede člansko izkaznico pri svojih društviš koncem decembra 1937 ali prve dni meseca januarja 1938.

— Zaposlavljanje Slovencev na Koroskem. »Koroski Slovence« poroča: Učitelj IV. razreda ljudske šole v Škofljici se nedavno narekaval naslednji o'clock iz »domovinskega«: »Največji del Koroske je nemški, samo na jugu hiva 30.000 Windische, ki so mešanica Nemcev in Slovencev.

Večji del teh Windische pa čuti nemško in spada zato k nemškemu narodu. Po veri so Koroski večinoma katoličani. L. 1920 so nam Jugoslovanci proti vsej pravici odvzeli Mežico in Jezersko in Italijani Kanalsko dolino.« — Na raznih avstrijskih univerzah in drugih šolah so se pojavili zbirali in zbiralke celovskega Heimabunda, ki pobirajo za »ogroženo ozemlje«. Način tega pobiranja je res sramoten in nedostojen kulturnega naroda. »Koroski Slovence« prinaša o tem zanimiv dogodek, ki ima zanj na razpolago priče. Akademik vpraša zbiralca: »Wofür wird das Geld verwendet?« — Zbiralec: »Gegen die Windischen in Kärnten.« — Akademik: »Gegen die Slovenen also?« Zbiralec: »Das ist ja ein und dasselbe Geseindell!« — In se govore o enakopravnosti obeh narodov na Koroskem!

— Strahovito neurje v Primorju. Iz Splita poročajo, da je divjalo v sredo zvečer v Primorju strahovito neurje. Prihrumel je strašen orkan. Hitrost vetra je znašala 110 km na uro. Orkan je divjal tri četrt ure. Niti stari pomorščaki takega orkana ne pomnijo. Morje je bilo tako razburkano, da so butali ob obalo do 10 m visoki valovi. Valovi so dosegli celo sadni trg pod spomenikom Marka Marulića v Splitu. Mnogo škode so utrpeli lastniki trgovskih lokalov pod stenami Dioklecijanove palače, kjer jim je voda vdrila v lokale. Manjše ladije je morje premetavalo kakor orehove lupine. S parnika »Dubrovnik«, ki je prisel v sredo zvečer v Split so videli v bližini otoka Mljeta na odprtem morju čoln »Jablans«, v katerem je bilo samo eno veslo, par čevljev in suknič. Parniki lokalne proge so se morali zateči v manjša pristanišča, ker se niso upali na odprto morje.

— Koroske novice. Dne 6. decembra je v Borovljah umrl ljubljani delavec Johan Pošinger, rodom z Ljubelja, pretekli mesec pa krojaški mojster Janez Obilenik. V Podkrinu pri Mohlihu je umrl delavec Anton Povšner. — Na dan sv. Ambroža 7. decembra so v Ledeničah pokopali 87-letnega Franca Ambroža, ki je zapustil 7 otrok. — Pri posestniku Mehovcu v Grabstajnu je gorelo.

— Nov grob. V Ljubljani je umrl danes v pokopališču »na srednjem« državnih železnice g. Alojzij Očko. Polez žaluzije soproge in sorodnikov ga bodo težko pozreli tudi železničarji, saj jim je bil zvest tovariš. Pogreb bo jutri ob 16 iz hiše žalosni. Ljubljana VII. Cernetova ulica 8, na pokopališču k Sv. Križu. Bodi mu lahka zemlja, teško prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno, nestalno vreme, tu in tam bo deževalo. Včeraj je snežilo v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu, deževalo pa v Ljubljani, Skoplju, Splitu in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 14, v Skoplju 13, v Zagrebu 8, v Ljubljani 3,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755,7, temperatura je znašala 2.

— Smrt iz žalosti za otrokom. V Zagrebu se je odigrala včeraj pretrajna tragedija. Življenje si je končala 30letna služkinja Franciška Selcova, ki je bila v smrt iz žalosti za otrokom. Njen mož živi v Sarajevu. Pred dobrim mesecem je otrok umrl. Spor z možem in otrokova smrt sta jo tako potrla, da je obupala nad življenjem.

— Državni uradnik zadel 126.000 din. Na zbranju v sredo je zadel glavni dobiček na četrtino srečke v znesku 126.000 din uradnik finančne direkcije v Novem Sadu Ante Gračanin.

— 105 let stari ubijalec. V zapore okroglega sodišča v Kragujevcu so privedli včeraj 105letnega kmeta iz vasi Vulić, Jovana Milanovića, ki je ubil svojega vnuka Dragotina. Obenem so zaprli tudi njegovo snaho, ker je osumljena soudeležbe pri uboju.

— Samomor iz veselja. Iz Stare cerkve pri Kočevju nam poročajo: Poestnik Zele se je dolgo boril za priznanje pokojnine. Na vse strani je moleđoval, pisal in interveniral in po dolgem čakanju je zdaj prišla vest, da je njegova prošnja oziroma pritožba odobrena in da mu je pokojnina priznana. Moža je to tako prevzelo, da je bil ves zmeđen, nasloščel je pa obesil. Domači so ga pred dnevi našli v hlevu mrtvega.

Iz Ljubljane

— O arteriosklerozi je sredi v okviru Prirodoslovnega društva predaval v veliki dvorani Delavske zbornice docent dr. Ivan Matko, šef internega oddelka splošne bolnice v Ljubljani. Predavatelj je v odlično podanem predavanju obrazložil bistvo te bolezni, v njenih glavnih znakih, kakor tudi o ukrepih, ki so potrebni, da se je obranimo. Dve uri trajajoče predavanje je privabilo veliko množico občinstva, ki je napolnilo veliko dvorano Delavske zbornice do zadnjega kotička. Mnogi so morali zaradi pomanjkanja prostora oditi. Občinstvo je bilo izbrano in smo opazili med poslušalci vse vrste intelektualcev, posebno veliko je bilo število častnikov. Predavatelj je za svoja izvajanja žel opetovano burno priznanje. Na splošno željo občinstva prebrskimo v ložnici številki našega lista celotno predavanje, da ugodimo tej želji in pa da seznanimo s tem važnim zdravstvenim, nič manj pa pomembnim narodno gospodarskim vprašanjem najširše občinstvo.

RAZSTAVA SPLITSKIH PREPROG

v »Zvezdic« od 14. do 24. decembra 1937.

— Iz Stavba dela na prostem se pošilva ekoraj teden dni zaradi dežja in snega. Slabo vreme je posebno oviralo delo na stavbišči poslopja »Slavijet« v Gajevi ulici in zidanje hotela »Sloca«, ki bi bil sicer zdaj že pod streho. Poslojce bo prihodnje dni pod streho. Zdaj zidajo peto nadstropje. Hotel bo petnadstropen samo na vogalu Prešernove ulice in Tyršve ceste ter ob dvorišni strani.

— Iz Ribji trg je zadnje čase slabše zalozjen, ker ni ugodno vreme za ribolov in ker gospodinjice tudi varčujejo pri ribah zaradi drugih, prazničnih izdatkov. Izzed morskih rib je bilo danes nekoliko več sa-

mo sardelic, ki so po 12 do 14 kg. Dražjih vrst morskih rib je bilo le po nekaj kilogramov. Po 28 din so prodajali očiščene, skuše, skarpine in sekane palamude. Po 28 do 30 din so bile kupa. Med različnimi ribami je bilo največ ščuk, ki so po 18 do 20 din kg.

— Predavanje Jadranske straže. Drevi ob 20. uri priredi krajevni odbor Jadranske straže skupno s krajevnim odborom »Železnica« v dvorani »Sloca« (vhod iz Pražkove ulice) svoje drugo predavanje. Predaval bo g. dr. Alujevič Branko o velesimnivi temi »Jadran — naš šiviljski interes«. Vabimo vse članstvo Jadranske straže, da se udeleži tega zanimivega predavanja tudi s svojimi prijatelji in znanci. Začetek točno ob 20. Vstopnine ni.

— Sentijskobčani ponovno neprekinjeno slednjič zabavno Kranjovo komedijo »Ske-demij« v soboto 18. in čredeljo 19. t. m. ob 20.15. Izra je izvrstno našuširana in sodeluje vrsti igralci odra. Rasgibanost dejanja, vedra vsebina in komična situacije nudijo gledalcem polno smeha in veselje zabave. Dejanje se vrši v skednju na Ljubljanskem bariu in na polietji. Pri Sentijskobčanih bo dva večera spet polno smeha. Kdor se hoče nasmejati, naj posesta predstavi. Ker je bila tudi zadnja predstava polno zasedena in je odšlo več ljudi brez vstopnic, kupite vstopnice že vnaprej.

— Predavanje društva »Sotac«. V soboto 18. t. m. se bo vršilo v salonu pri Levu ob col 21. uri predavanje g. dr. Kvaskega Rudolfa, sodnika iz Novega mesta. Predaval bo o zelo aktualni in zanimivi temi: »Japonsko-kitajska vojna in vzhodno vprašanje«. Danes, ko živimo v splošni evropski zmedji, je treba poznati pomen spora na Daljnem vzhodu, ker nas to vprašanje tudi posredno zadeva. Vabimo vse članstvo »Sotac« in naše prijatelje, da se tega važnega predavanja, ki bo prvič v Ljubljani, polnoštevilno udeležijo. Vstop vsem prost!

— Digač orig. lit. Dna 12. — p. ul.

— Lovšine, Gradisce 13.

— Pedežski tečaj za starše na Viču. Jutri večer bo zaključeno predavanje tečaj. Predaval bo g. Jože Pahor »Naravstvena vzgoja otroka in mladine«. Predavanje bo kakor običajno ob 20. uri na ljudski kolli. Vstop prost.

— Dar mestnim revežem. Namestu venca na grob preminulega g. dr. Ivana Höglerja je darovalo vodstvo hotela »Metropola« v Ljubljani din 100 za mesine revežev. Mestno poglavarstvo se za lep dar toplo zahvaljuje.

— Krajevni odbor Jadranske straže v Ljubljani opozarja vsa društva, da ima 5. februarja 1938. svojo tradicionalno zimsko prireditev.

Iz Trbovelj

— Anketa o bratovskih skladiščih. Od 6. do 8. t. m. se je vršila v prostorih bratovske skladišne v Beogradu anketa, na kateri se je razpravljalo o spremembi pravnih bratovskih skladiščih. Anketo je sklicalo in vodilo ministristvo za šume in rudnike, udeležili pa so se je zastopniki delodajalcev in delojemalcev vseh glavnih bratovskih skladišč in državi, prav tako pa tudi vsi rudarski glavarji. Namen ankete je bil, da se radi nejasnosti nekaterih §§ izpopolni in izboljša v korist zavarovanih članov v smislu tozadevnih sklepov glavnih skupščin, v kolikor to pač finančna sredstva dopuščajo. Podrobna poročila o poteku ankete bodo poslali rudarjem zastopniki delavstva, ki so se udeležili ankete, na zborovanjih, ki se bodo vršila po izidu preurejenega pravilnika. Predvideno je bilo, da izide pravilnik takoj po Novem letu. Delavski zastopniki smatrajo za potrebno, da že sedaj sporoče delavstvu, da se je v korist zavarovanih članov precej zboljšalo, razen čl. 32 pravil bratovske skladišne. kateri bo sedaj v veliko škodo rudarskim invalidom. M. F.

— Poprava volilnih imenikov. V času od 1. do 31. januarja vsakega leta mora občinski urad popraviti volilni imenik. Za to delo, ki je zlasti v tujščajih občinah zelo obsežno, se vrše priprave vsako leto že meseca decembra in se tako zbere vse material, ki je potreben za popravilo volilnih imenikov. Zato vabi uravna občine vse volilce, da se tekom tega meseca osebno prepričajo na občini, da-li so vpisani v volilni imenik ali ne, odnosno če so prijaviteli v zglednem oddelku tukajšnje občine, ker se popravljajo imeniki na podlagi prijavne kartoteke. Vsak volilec naj se prepriča sedaj, ker bi bila vsaka kritika na dan volitev zaman.

— Občina in brezposelnost. Na podlagi naradbe banske uprave morajo imeti vse osebe, ki radi izrednih gospodarskih razmer brez svoje krivde ne morejo dobiti zaposlitve niti v svoji, niti v kakih drugi stroki in nimajo lastnih sredstev ali druge možnosti za preživljanje, posebno razvidno, ko za trespasne, ki jih bo občina te dni izdala. Osebe, ki si ne bodo pravočasno preskrbele predpisane razvidnice, ne bodo imele pravice do zaposlitve in do nobenih podpor ter bodo zasledovane po organih javne varnosti in izročeni sodišču radi kazenskega progona.

— Prehvalstvo se opozarja, da bodo kakor druga leta gotovo tudi letos pred božičnimi prazniki skušali prodajati razni ljudje božična drevesca bodisi po cestah ali po kolonijah. Vsak prodajalec pa se mora pri prodajanju drevesc izkazati, kje je ta drevesca dobil, t. j. ali jih je posekal v lastnem gozdu, ali pa jih je kupil od kmetov, kar mora izkazati s posebnim potrdilom občine. V nasprotnem slučaju se izpostavlja kupec nevarnosti, da to tudi oz kaznovan,

KINO MATICA Tel. 21-24 PREMIERA!
Kako je, če se prerekata srce in dolžnost
Vam bosta povedala dramatično zgodbo iz francoskega vojnega področja l. 1918.
LIDA RAABOVA in v naslovnem **MATHIAS WIEMANN** velfilmu **PREDSTAVE DANES ob 16., 19.15 in 21.15**

Službena vremenska poročila

po stanju s dne 17. t. m.
Ratoče-Planica 570 m: —1, lahna megla, 115 južnega snega.
Kranjska gora 810 m: —1, lahna megla, barometer se dviga, 95 južnega snega.
Vrščič, Erjavčeva koča 1501 m: 150 južnega snega.
Bohinjska Bistrica — Biba 510: +1, 20 južnega snega.
Menzina 1260 m: —4, 120 južnega snega.
Fohorški dom 1020 m, Mariborska koča 1020 m: —3, jasno, mirno, 50 osrenjenega snega.
Ruška koča 1219 m: —4, jasno, mirno, 60 osrenjenega snega.
Senjorjev dom 1522 m: —6, jasno, mirno,

65 novo zapadlega snega na 50 podlage, sneg osrenjen.
Koča pod Kopo 1577 m: —4, jasno, mirno, 60 snega.
Rimski vrec 510 m: —1, jasno, mirno, 60 snega.
Pokljuka 1300 m: —4, sneži, 120 snega, po stanju z dne 16.XII. 1937 ob 7. uri Sv. Janez-Bob. jezero 523 m: +2, 65 južnega snega.
Moziška koča 1344 m: —1, 80 južnega snega, smuka manj ugodna.
Celjska koča 700 m: +1, 35 južnega snega.
po stanju z dne 16. XII. 1937 ob 17. uri Planica-Tamar, 1108 m: —1, oblačno, 30 novega snega na 100 podlage.
Zlatrog 530 m: 0, oblačno, 60 južnega snega.
Komna 1520 m: —3, 230 snega snega.
Vogel 1546 m: —4, 220 snega snega.
Dom na Kofčah 1400 m: oblačno, 100 snega snega.

Ljubljanski Fotoklub deluje tudi na znotraj

Nedavno je priredil zanimivo predavanje o barvni fotografiji

Ljubljana, 17. decembra. Ne mine skoraj teden, da bi ne slišali o tem ali onem uspehu, ki so ga imeli v Fotoklubu Ljubljani organizirani amaterji v tujini. Saj so nas has ta teden presenetili spet z dvema sijajnima zmagama: na mednarodnem natečaju »Galerie« in v San Franciscu.

Pri vseh teh zunanjih uspehih moramo vedeti, da so nazadnje posledica javnosti malo vidnega, a tem bolj žilavega in smotrnega dela, ki ga že leta opravlja klub v svoji notranjosti. Samo z neprestanim vzgajanjem samih sebe in novega naraščaja je mogoče, da nastopajo organizirani slovenski amaterji tako učinkovito pred tujim svetom in pridobivajo Ljubljanski sloves, da je strnjava fotografice, kakor se je izrazila pred kratkim velika nemška revija. Pri tem je v Ljubljani prav za prav le malo ljudi in še zlasti amaterjev, ki bi vedeli, da ima Fotoklub ta čas n. pr. zelo dobro obiskan tečaj za začetnike, ki jih uvaja res praktično in hitro v skrivnostni visoke fotografije. Toda klub ima in pripravlja še druge tečaje, predavanja, preditve — in vse to nekako za hrbtom tiste Ljubljane, za katero se tam v svetu drugače tako trudi, da bi izgledali njeno ime z respektom se ljudje, ki nimajo niti pojma, na katerem delu zemeljskega globusa naj nas poiščejo.

Baš te dni smo imeli v Ljubljani predavanje za fotoamaterje, na katerem je hotela neka tvrdka med drugim pokazati svoje najnoveše čudeže, posnetke v naravnih barvah. Ljudi je bilo vse polno in čudilo so se, kaj zmora današnja fotografija — pa čeprav so po stari slovenski navadi enostavno preslišali, da jim govori predavatelj v tujem jeziku, kakor da tvrdka razodevanja takšnih skrivnosti ne zaupa ljudem našega jezika in da je že a priori vse dobro, kar prihaja v drugem jeziku med nas. In vendar ni najboljšje, kajti nekoliko dni prej smo slišali predavanje o barvni fotografiji v prostoru Fotokluba Ljubljana in čeprav tu ni bilo gneče in so bile besede počeno slovenske, moramo priznati, da so bila izvajanja domačega predavatelja (J. Branca) vse bolj zanimiva in strokovnjaška, nego na onem drugem predavanju; kar se tiče predvajanih diapozitivov, posnetkov naših krajev, naših ljudi in šeg, pa je treba ugotoviti samo to, da se pred njihovo zanimivostjo

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Petek, 17. decembra: Ob 15. uri: Firma. Dijaška predstava po globoko znanih cenah od 14—2 din.
Sobota, 18. decembra: Bela bolezen. Izven. Znižane cene od 22 din navzdol
Nedelja, 19. decembra: Ob 15. uri: šimkovi. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20. uri: Beraška opera. Izven. Znižane cene od 22 din navzdol
Ponedeljek, 20. decembra: Pesem s ceste. Red A.
OPERA
Začetek ob 20. uri
Petek, 17. decembra: zaprto
Sobota, 18. decembra: Ančka. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Predstava v korist Zdrženja gledaliških igralcev.
Nedelja, 19. decembra: Ob 15. uri: Amconke. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri: Manon. Gostuje ga. Zlata Gjurgjenac. Izven.
Ponedeljek, 20. decembra: zaprto.

Krmite uboge ptičke!

Javljamo žalostno vest, da nas je naš nad vse ljubljani soproj, oče, stari oče in stric, gospod

ALOJZIJ OČKO

nadsprevodnik drž. železnice v pokoju
dne 16. decembra ob 18. uri v 68. letu starosti po kratki bolezni za vedno zapustil. Pogreb blagopokojnega bo v soboto, 18. decembra, ob 16. uri iz hiše žalosti, Ljubljana VII, Cernetova ulica 8, na pokopališču k Sv. Križu.
LJUBLJANA, dne 17. decembra 1937.

ZALUJOČA SOPROGA in ostala sorodstvo

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklitič izjave beseda Din L.—, davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej Najmanjši znesek 4 Dtn
NOVI MODELI
Zimske suknje, nepremodljive Hubertus pišče, oblike, perilo t. t. d. prodajamo še vedno za znatnim popustom.
PRESKER Sv. Petra cesta.
FINO SUNKO, NAREZEK, sardine, ki in fina vina v steklenicah dobite pri I. Buzoljni, Ljubarjeva ul. 8, za škofijo. 2911

Ure, zlatino, juvele

za Božič najugodnejše pri **B. RANGUS, zlatar KRAJ**
KLISEJE in **MEČARJE** **JUGOGRAFIKA** SV. PETRA CESTA 23

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din
PARNO LOKOMOBIL
najmanj 60 HP normalne zmogljivosti kupim. Prepise papirjev o kotlu pošljite na Simon Weisz, Sombor. 2905

DOPISI

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din
V SOBOTO, MIRA, ob 6. uri zvečer pred žensko bolnico.
»VERA« ob 3. uri v soboto. 2914

OPERNA KLET

obvešča cenjene goste o veliki izbiri morskih rib. Med drugimi posebno: škampi, sanpiero, švolje, brancini, ribji brodet in hell bakalar. Poleg navedenega je kuhinja bogato založena z različnimi izbranimi jedili, kakor tudi z okusnimi različji in čevapčiči. — Poleg drugih dalmatinskih vin opozarjamo na prvovrstno crmino (kuč).
Se priporoča in vabi na obilen obisk
Lenka Lozić

Krstna izvedba dr. Švarove simfonije

Razgovor s komponistom, ki vidi v dr. Scherchen idealnega interpreta

Ljubljana, 17. decembra
Drevi to ljubljanska filharmonija prvič izvajala dr. Svarovo simfonijo. S komponistom vsa stara znanca in v istem lokalni deliva usoda gostilniške hrane. Med jedjo pa občajno simfonija ne tekne, zato sem stopil k njemu in hramu umetnosti, v operi in ga zalotil pri občudovanju zadnje številke »Wiener Bilder«. — Poglejte, — mi pravi, — to je največji adut pri izvedbi moje simfonije! Pokaže mi sliko dr. Hermana Scherchena z njegovim dunajskim orkestrom »Musica vivax«, ki je z njim imel enoznačen uspeh z izvedbo Mahlerjeve devete simfonije. — Boljšega interpreta bi si sploh ne mogel zaželei. Sijajen, navdušen propagator moderne, pri tem pa ena največjih kapetel za dela vseh starih komponistov od predklasike do Strausa in Debussyja.

kontraf v srednjem delu, ki je prepuščen samo godalom. Skoraj bi rekel, da se malo naslanja na Händlov slog. Zaključek tvori fugato z obrnjeno tematiko. Vsa simfonija je kljub kontrapunktičnim umetnijam zgra-

Dr. Scherchen z Dunaja, ki bo dirigiral današnji koncert

Jena na globoko občutenih melodijah, ki so tako močno podčrtane, da faktura ne sili v ospredje in niti ne pada v uho.

Kako dolgo ste vežbali z orkestrom?

— S simfoničnim orkestrom, ki je pri vszbanju pokazal mnogo discipline in pozornosti, sem imel dve skušnji po tri ure, tako, da sem imel čas že sam izdelati delo do podrobnosti. Stavi na izvajalec ogromne zahteve v tehničnem in muzikalnem pogledu, ki pa jim je naš orkester dosegel. Glede na to me je prvotni strah pred gostovanjem dr. Scherchena, vajenega najodličnejših evropskih orkestrom, že malo minilo. Kdor pozna slavnega dirigenta tudi kot vodjo orkestralnih skušenj, ve, da bo v dvanajstih urah vžbuja, v orkestru, do tekočega ima namreč na razpolago, podal mojo simfonijo v dovršeni izvedbi.

Ali je ta simfonija Vaše edino večje delo?

— Ne, imam slabost, da nočem za orkester pisati manjših stvari. Napisal sem še drugo simfonijo, tudi v treh stavkih, tudi še neizvajano in ki se mora tudi še parkrat ponesečiti, preden bo iz papirne glasbe zazvenela prava. Potem imam še kamlato za veliki orkester, zbor in sole ter simfonično delo »Kleopatrac«, ki se tudi že od začetka novembra ponesečuje, ki ji bom pa, trdno upam, vendarle končno pomagal do osebno težko pričakovanega rojstva. In to, če bo šlo vse po sreči, z nemalo zaenkrat za Ljubljano, o kateri pa moram zaenkrat še molčati. Ne maram namreč ponesečuje senzacije!

spomnil na hrvaškega pesnika Preradovića, ki je zelo lepo spesnil te besede.
Zdelo se mi je potem, da vse naznaki utihnilo in da slišim samo šumenje Neretve in njenih slapčev ter ropotanje mlinskih kamnov ob rimskem mostu.
Če bi se zvečer človek povzpela na vrh Huma ali Veleša in opazoval Mostar z razsvetljenimi minareti, bi se ti zdelo, da gledaš pod seboj morskno gladino s svetilniki ali pa jambore parnikov v pristanišču.
Preden je muzik izgovoril zadnje besede pred vsako džamijo, so bili že zbrani verniki ter so odhajali h klanjanju. V začetku naše ulice je tudi majhna džamija. Večkrat sem imel priložnost opazovati, kako se muslimani pobožno klanjajo. Neverjetna tišina kraljuje v tem majhnem prostoru. Ne vem, kaj se je zgodilo zunaj, noben se ne obrne in vsak gleda v hodaj, ki tihoma čita koran.
Ko se konča molitev, se prične prava idila ramazanske noči. Vse je veselo, vse živahno, vse poje in igra. Ta nenadna sprememba je najbolj zanimiva. Prodajalci komej čakajo, da se konča molitev, fantje pa čakajo na dekleta, da jih odvedo na začetno ali sestansko. Zanimivo je gledati fantičke s košarami, v katerih je zelo priljubljena ramazanska jed, ki se imenuje »kadajft«. To so zelo tanke niti iz bele moka, podobne slamicam. Ta »kadajft« se dela z maslom, medom in sladkorjem ter peče v štedilniku. V začetku sem mislil, da je to res slama ali pa nekaj podobnega ter sem se žvedel, da to ljudje jedo. Šele potem sem zvedel, da je to močnata jed.
Zanimivo je opazovati življenje ramazanskih noči. Mladina gre na promenado, v kino, po zabavah ali pa sedi po slaščičarnah in je močnate jedi. Po navadi se prirejajo zabave po družinskih ali sestranski po hišah uglednih muslimanov. Na sestankih moški pripovedujejo razna doživlja ali pa obravnavajo aktualna, socialna in gospodarska vprašanja. Servira se seveda tradicionalna turška kava, šerhe (neka vrsta pijače iz meda), čaj in slaščice. Na teh sestankih ima človek priložnost spoznati družinsko življenje muslimanov. Ženske se zanimajo za toaleto in modo. Dekleta prihajajo v pisanih oblekah, na katerih se vidi, kako počasi izginja tradicija in se umika modernizmu. Stare muslimanke (hanume) pa se še vedno držijo starih običajev. Ko sem nekoč vprašal našo gospodinjico — ki ni tako stara — zakaj se tudi ona ne oblači moderno kakor njene hčerke, mi je odgovorila, da je dala mladin vso dovolj, ona pa da se hoče držati svoje stare navade.

V bližini našega stanovanja ima svoj sedež muslimansko kulturno društvo »Ihtad«. Vsak večer prirede tam zabavo, na kateri pride do veljave mladina.
V tako dvanajst »kavotičih« pa je drugače. Tam se zbira preprosto ljudstvo in s zabavo po svoje. Začne se debate, v kateri izražajo ljudje svoje nezadovoljstvo. Preprostem človeku ni nič pravi, vse ga jezi in se vedno spominja nekdanjih časov, ne da bi pomislil, da je bilo takrat še več nezadovoljstev kakor zdaj.
Nekoga večera sem pogledal v kavotiču v ozki ulici kraj trga. V oblakih tobačnega dima sem komaj spoznal, da sede v tem precej velikem prostoru ljudje. Iz te megle so molili edinole vrhovi tesov. Bilo jih je okrog 50 in so bili tako razvrščeni kakor paradizniki v zabojčkih. Pri em mizi je sedel star umazan musliman. Pred njim je stala stekleničica žganja. Mož je pripovedoval svoje doživlja iz turških časov. Vsi so ga »pazljivo« poslušali in zijali vanj kakor v boga in prihrjevali njegovim trditvam.
Izmed tvojih lokalov v Mostarju pa je najbolj živahna »Gostilna Pariz« v dvorcu Vojvode Mišića. Podobna je ljubljanski »Centralac«. Tam se zbirajo ponočnjaki, katerim niso všeč družinske ali društvene zabave, še manj pa sestanki. Nekaj časa spremljajo dekleta in ko se jih rešijo, se zberu v tej gostilni in poslušajo petje oz. kričanje madžarske kapele. Marsikateri pušči tam precej kovačev, ki jih pobere zopred debela Madžarka in se zaničljivo posmejuje čes: »Če si neumen, plačuj.«
Ta vesela in zabavna idila ramazanske noči traja do polnoči. Po polnoči se ponovno oglasi top, kar pomeni, da je čas kosila. Čim se konča kosilo, utihne vse in vse gre spat. Človek, ki je navajen nočnega miru, se

Dr. Svara

nikakor ne more privaditi ramazanskemu živzavu. Po ozkih ulicah se razlega tako kričanje, smeh in igranje, da se človeku zdi, da je na sejmu. Šele ob dveh zjutraj je mogoče zaspati.
Sreča, da je že konec tega nočnega veselja in kričanja. Hubert Marjanovič

Angleži se pritožujejo, da njihov znani izrek »Moj dom — moj grad« že davno ne velja več. V naših težkih časih hodi po hišah v Londonu in tudi po vseh drugih mestih toliko trgovskih potnikov, krošnjarijev in prosjakov, da si kar kljuko podajajo. Vsi zvone, da bi jim odprli. V Ameriki se tudi dolgo niso mogli otrasti raznih vsiljivcev,

Moj dom — moja blagajna

Angleži se pritožujejo, da njihov znani izrek »Moj dom — moj grad« že davno ne velja več. V naših težkih časih hodi po hišah v Londonu in tudi po vseh drugih mestih toliko trgovskih potnikov, krošnjarijev in prosjakov, da si kar kljuko podajajo. Vsi zvone, da bi jim odprli. V Ameriki se tudi dolgo niso mogli otrasti raznih vsiljivcev,

slednjč so pa izumili posebno napravo, katero se dotok tujecev v hiše močno skrči. Ta ameriška naprava vzbuja vedno večje zanimanje tudi v Angliji. Izumila in patentirali sta jo dala zakonca Weits v Boverley Hillu v Kaliforniji.
Naprava je kaj enostavna, saj gre za avtomat, ki je z njim zvezan zvonec v stanovanju ohranilo pri hišnih vratih tako, da pozvonilo samo, če vržemo v avtomat recimo dolar ali kakor je pač narejen. Napis na avtomatu pravi, da se vrata odpro samo če vržeš vajz določeni kovance, sicer pa lahko razbijaš po vratih kolikor hočeš in ne bodo se ti odprla. Kadar domači odpro vrata in vidijo dobrodošlega gosta, mu vrtno denar, dočim denar napovabljenih gostov obrdne kot plačilo za nadpogabljen. Tako si marsikdo premislil, predno povoni. Dom, ki je bil prej Angležu zaprt grad, postaja tak denar prejemajoča blagajna.

Znanstvena ekspedicija na Elbrusu

Ruski učenjaki delajo že od l. 1934 vsako leto na najvišji gori Evrope

Že od leta 1934 se napoti vsako leto na Elbrus ruska znanstvena ekspedicija, da prouči tam nekatere zagonetke stratosfere in ugotovi, kako se počuti človek fiziološko visoko nad zemljo. To je važno za razvoj letalstva. V kakšnih razmerah in pod kakšnimi pogoji dela ta edinstvena znanstvena ekspedicija? Elbrus je najvišja gora v Evropi, saj meri 5.630 m in je za 800 m višji od Mount Blanca. Pokrita je z večnim snegom in ledom. V takem ostrem podnebju žive znanstveniki v štirih taboriščih, boreč se z neugljivim štirumornim in pravim idealizmom obiskovalca z vsemi nevarnostmi.
Prvo taborišče je v višini 2200 m. V njem sta električna centrala in vodstvo ekspedicije. Iz prvega taborišča je napeljan telefon v drugo v višini 3000 m, kjer ima ekspedicija biokemični in optični laboratorij. V višini 4250 m sredi večnega snega in ledu stoji na stebrih tretje taborišče. Okrog njega divjajo snežni meteži in tu so učenjaki izpostavljeni silnim toplotnim izpremembam. Čez dan pripeka sonce, ponoči pa pritiska strupen mraz. Zračni pritisk znaša samo 450 mm. To so težke razmere in vendar delajo v tem okolju navdušeni znanstveniki disciplinirano in v najlepšem redu. Od njih je napeljan telefon

k tovarišem v nižjem taborišču. Do najvišjega taborišča telefonska žica ne sega. Četrto taborišče je blizu vrha Elbrusa v višini 5300 m. Tu stoji manjši sotor, izpostavljen značilnim viharjem. V njem prebivajo znanstveniki se lahko sporazumejejo s svojimi tovariši pod seboj samo s pomočjo radijske postaje.
Učenjaki v vseh taboriščih delajo po točno določenem programu ne glede na težave, ovire in nevarnosti. Proučujejo zlasti kozmično izžarevanje in delajo z Wilsonovo kamerico stereoskopske posnetke. Napravili so jih že 7.000. Sest tisoč posnetkov ni pokazalo nič, izmed ostalih pa mnogi nekaj nejasnega. Drugi so pa prestregli kozmične žarke in pokazali učenjakom pot naprej. Aparate si pripravijo člani ekspedicije vedno v mestu pred zimo Ekspedicije se je posrečilo izmeriti, koliko bolj se razprše solčni žarki v zraku in v polni noči. Visoko gori na Elbrusu imajo ruski učenjaki vtis, kakor da se brez vpliva zvezd in lune sveti vse nebo. Iz razpršitve solčnih žarkov so spoznali, da je meja atmosfere višje, nego so doslej mislili. Po njihovem mnenju sega atmosfera do višine 30.000 m. Od ekspedicije na Elbrusu pričakuje ruska znanost mnogo novega.

Romantika ramazanskih noči

Kako praznujejo naši muslimani svoj največji praznik

Mostar, 15. decembra
Imel sem večkrat priložnost čitati in tudi slišati, da so zelo zanimive in idilne ramazanske noči v Bosni in Hercegovini. Med prejšnjim mojim bivanjem v Mostaru sem se trudil, da bi natančno spoznal seže in navade muslimanov za časa ramazana, pa nisem imel priložnosti in tudi niso bili časi za proučevanje teh običajev. Sedaj, ko so se muslimani sprijaznili z duhom časa in ko so opazovali dostopni marsikateri prej prepovedani kotički, bi bilo škoda, če bi ne povedal vsega, kar sem videl. Stanujem v popolnoma muslimanski ulici tako, da mi je dana možnost videti vse.
Ramazan je prav za prav mesec dni posta in molitve. Ta solni post v letu predpisuje sam prerok Mohamed za pokoro ljudskih grehov. Ta post se ne začne vsako leto istega dne, temveč vedno 10 dni naprej. Lahko je ramazan spomladni, poleti, jeseni ali pozimi.
Med ramazanom ali z smejo muslimani od solnčnega vzhoda do zahoda zavžiti nobene hrane ali pijače, še manj pa smejo kaditi. Ta čas mora biti posvečen molitvi, pokori in dobrih delom. Kdor med ramazanom podpira razveze, ga čuva bog vse leto. Postili se mora vsak človek, ki je dovršil 15.

let in ženska z dopolnjenim 9. letom, če ima dovolj časa za zdravstvene prilike.
Vprav se je bil začel ramazan, ko sem se preselil v prej omenjeno (Hadžimirovo) ulico. Vek dan ob pol petih zjutraj objavi top začetek in ob pol petih zvečer konec posta. Čez dan gredo moški na delo in v džamijo k molitvi, zvečer pa potrpeljšivo čakajo da se oglasi top, da lahko okrepčajo svoje lačne želodec.
Ko ugaša na vrhovih sosednjih planin zadnja večerna zarja in ko zabne tema objamati vsako ulico, vsako hišo in vsak kotiček, ko se sliši odmev topa, se prižgejo luči v džamijah in njih minareti in verniki hito k studenu, da se umijejo in pripravijo za odhod v džamijo.
Po mostarski dolini in daleč naokrog odmevajo glasovi muzikinov, ki kličejo: »Allahu ekber! Allahu ekber! Eskudu enlillah-ill-lellah. Eskudu enne-Muhammeder-resul-ullah. Hajjajesselah, hajje all-lelah. Allahu ekber, la ilah-ill-lelah. (Bog je največji! Bog je največji! Jaz pričam in verujem, da je en bog in da razen njega ni drugega boga. Pričam tudi, da je Mohamed božji poslanec. Pohitite k molitvi, pohitite k veselju. Bog je največji, bog je največji in vsega je.) Ob tej priliki sem se

Sovjetski volilni film

V službo volilne kampanje v Rusiji so postavili tudi film. Sovjetska produkcija je izdelala vzgojni film pod naslovom »Kako se voliti«. Glavni namen filma je bil prikazati prebivalstvu Sovjetske Rusije tehniko nedeljskih volitev. Film je izdelal Mosfilm v režiji režiserja Jutkoviča in operaterja Markova. Film pa ni suhoparno prikazovanje tehnike volitev, temveč živo, igrano dejanje. Na filmskem platnu vidimo tri pokolenja delavske rodbine na volitvah. Člani rodbine imajo različne poklice. Oče Ivan Filipov je star kvalificiran delavec, njegov starejši sin Vladimir je inženjer v velikem industrijskem podjetju, kjer je postal zaradi svojih zaslug predsednik strokovne komisije, drugi sin Boris je mornar in na dan volitev zelo daleč od domovine. Njegova hči Tanja je bila poslana kot članica omladinske komunistične organizacije v sosedni kolhoz. Zena starega Filipova Marija Mihajlovna je gospodinja. Film seznanja gledalce tudi z ženo starejšega sina Natašo, vaukajno Ivanovno, pionirko in z njenim vnukom.
Vloge članov rodbine igrajo znani ruski igralci Ivana Petrova, Vladimirja Bogoljubova, Borisa pa Sobolevske. Film nazorno prikazuje volilno vrvenje 12. decembra, ko so vsi narodi Sovjetske Rusije volili vrhovni sovjet SSSR. Film ima dve verziji — zvočno in nemo. Besedilo je v starih in napisal ga je pesnik Gusjev, glasbo zvočnega filma pa je komponiral D. Blok.

Kakršen gospodar ...

Pesnik Chapelle je bil na večerji pri neki učeni dami, kjer so govorili o vsem mogočem in tudi mnogo pill. Ko so bili izpraznili že lepo število steklenic dobrega vina, je Chapelle omenil, da je umrl genijalni stihotvorec Pindar, ko mu je bilo komaj 30 let. Ta spomin je njega in danu tako ganil, da so juna stopile solze v oči. Dama se je siedenč zjokala. Služničad je to opazila in se tudi začela cmertiti. Čim je kuharica zagledala objokane obraze, se je tudi sama zjokala. Deček, ki ji je pomagel pri kuhi, je glasno zaplakal, vidič njegove solze. Nihče med služničadjo pa ni vedel, za kaj je postala gospoda nenkrat tako žalostna.
Vratar, bivši cerkovnik, je objokano kuharico vprašal, kdo je umrl. — Pindar, — se je glasno odgovoril. — In ta Pindar je bil najbrž sorodnik naše mlinstvo. — Je govoril glasno sam pri sebi nagnuši vratar na hodniku. Gotovo je bil dober kristjan! — Chapelle je slišal njegove besede in čep rav se je od pjanosti že optekal in imel še vedno solze v očeh, je zaklical smeje iz jedilnice: — Pindar je bil pogan. In umrl je že pred 3.000 leti. — Tudi vratar se je po teh besedah zasmel, za njim so pa počili v smeh sluga, deček v kuhinji in kuharica. Najbolj se je pa smejala posrečena mmo spominu na Pindara gospodinja sama.

proti norcem. Naj kar dovoli senat plebiscit, pa bomo videli.
— Ali vozi vaša ladja hitro? — je prekinil Bowden kapitanovo zgovornost.
—Kakor galeb, gospod. Takole se nagne in že leti, da je niti z očmi ne morete dohiteti. Obraba se elegantno, skoraj na mestu, proti valu skoči liki delfin — skratka, za nič na svetu bi je ne dal. Moja ladja je prava lastovka, kakor pove že njeno ime »Swallow«.
— Prav tako potrebujemo. Ne vemo še, ali jo bomo res rabili, če pa pride do tega, mora biti takoj pripravljena in prav tako hitro mora tudi izginiti.
— Glede tega se vam kot rečeno ni treba bati. Rad bi samo vedel, ali bo to nekdje v pristanišču ali med otoki? Prelivi nišo široki, a tam so zelo globoka mesta, kjer se ni mogoče tako lahko skriti. Na to ne smemo pozabiti, gospodje.
— Ne, John, tu vam ne bo treba letati z vašo »Swallow«. Odeljemo se nekaj milj proti severu, toda za vse to imamo še dovolj časa. Glavno je za nas, da se dogovorimo z vami. Zankrat zadržuje, da lahko zanesljivo računamo na vašo pomoč. Hvaležni smo vam za to že zdaj in pozneje vam bomo to dokazali na način, ki vas bo gotovo zadovoljil. In za ves vaš trud vas bomo bogato nagradili. Zdaj pa srečno in obilo uspehov nam vsem.
Čaše so veselo zažvenketale, potem pa še in še. Ura je hitro minila in Morley, po uspešni ekspediciji zelo dobre volje, je le nerad vstal izza mize.

Soet v razvalinah

Pustolovski romani
— Kaj dobrega na mizo, oče Bennett in da bo sveže, — je naročil Morley, čim je sedel udobno za mizo. In zadovoljni krčmar se je požuril ustreči njegovi želji. Kmalu je stala na mizi steklenica whiskyja z nedolžno etiketo, kraj nje pa za maskiranje tudi štiri čaše neke rjave pijače, ki bi se bili bolesto skrivili obrabi vseh poštenih mornarjev, če bi jo bili pili.
Stirje gostje so tedaj staknili glave skupaj, čeprav to v prazni krčmi sploh ni bilo potrebno in jeli so se tiho pogovarjati.
Morley je imel glavno besedo.
— Da, kakor sem rekel, gospodje, Smithov listek mi vedno v polni meri zadostuje in na razpolago sem vam kadar želite. Poročilo o prihodnjem prihodu njegovih ljudi dobim najmanj teden dni prej tako, da je časa dovolj, da pripravim vse potrebno, kar mi boste naročili. Seveda pa moram takoj izjaviti, da ničesar ne vem in da me nič ne zanima.
— Tako je prav, mojster Morley, — je odgovoril eden izmed mož, ki v njem spoznava Edvarda Walpolea v spremstvu Gardnerja in Bowdena.
— Čisto prav, — tem veste ničesar in mi vas sploh ne poznamo, o tem ste lahko prebricani. Toda ni se vam treba bati. To, kar hočemo storiti, ni niti

tako nevarno, kakor če čakate »Pri petih skalah« na »Marsov« prihod.
— Pst — niti besedice o »Marsu«! To ime si raje izbrisite iz spomina. Ti carinski psi so kakor obsedeni in vohajo za vsakim vogalom in mizo.
— Nikar se ne bojte, saj smo tu sami — se je zasmel Gardner, ki se mu je zdela kapitanova bojazljivost nekoliko pretirana.
Morley je za zmajal svarilno z glavo držeč v roki svojo zvesto spremljevalko, kratko pipo.
— Ne veste, česa so zmožni. Posebno ta prokleti Lytton. Obsedi se poštemeno človeku na pete liki senar. Skrijejo se tudi pod mizo, zlezejo vam v omaro, puste se natovorit na ladje v zabojih, zašiti v bale volne, skratka to so največje mrhe in ni čuda, da jih je že toliko brez sledu izgnilo. Fej!
— Kaj pa imajo od vsega tega? — je menil Walpole. — Saj sami vidite, da se povsod pijančuju.
— Seveda se. To je vendar prirojeno vsakemu poštemenu človeku. Prav te dni so zopet zaprli do tisoč lekarn, ker so dajale proti krivim receptom whisky, toda Anti Saloon se zama z vsemi štiri-mi brani naravne pravice.
Sodnik naloži kazni, ko pa ostane sam, se napoje iz črnilnika, ki ima dvojno dno. Carinik vohal liki črn v gozdu, ko mu pa poide sapa, sežih pod podlago, kjer ima ploščato steklenico, seveda ne napolnjeno z vodo. Policist hiti napisati ovedbe, toda za prvim vogalom odvijte okular daljnogleda in se okrepča s požirkom za nadaljni lov.
In tako postajajo skoraj vsi prisiljeni hinavci. Zato si ne delam očitkov, da pomagam pametnim

— Ali gospodje se ostanejo? — je vprašal oče Bennett prijazno kar je v resnici pomenilo: Ali mi boste dali zaslužiti še kak dolar?